

בנק ירושלים

דוח על הסיכונים:

גילוי בהתאם לנדבך 3

ומידע נוסף על הסיכונים

ליום 30 ביוני 2022

הדוח על הסיכונים ומידע פיקוחי נוסף בדבר הון פיקוחי על פי הוראות באזל III הכולל תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו על ידי הבנק נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.bankjerusalem.co.il>. כמו כן, הדוח על הסיכונים של הבנק נמצא באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך www.magna.isa.gov.il

עמוד	
4	חלק 1 מידע כללי
5	מטרה ועקרון הגילוי
6	מידע צופה פני עתיד
7	מסגרת הוראות רגולטוריות
10	חלק 2 יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
10	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
10	טבלה מספר 1 - יחסים פיקוחיים עיקריים
11	הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים ביותר
15	גורמי הסיכון
16	סיכונים מתפתחים
17	השפעת נגיף הקורונה על התפתחות פרופיל הסיכון של הבנק
17	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
18	טבלה מספר 2 - סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
19	חלק 3 הרכב ההון
19	הרכב ההון הפיקוחי (cc1)
19	טבלה מספר 3 - הרכב ההון הפיקוחי (cc1)
21	חלק 4 יחס המינוף
21	טבלה מספר 4 - השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)
22	טבלה מספר 5 - יחסי המינוף (LR2)
23	חלק 5 סיכון אשראי
24	שינויים בתנאי חובות במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה
24	טבלה מספר 6 - חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל (במיליוני שקלים)
26	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
26	טבלה מספר 7 - איכות האשראי של חשיפות האשראי (CR1)
27	גילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי
27	הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)
29	טבלה מספר 8 - סיכון אשראי לפני ענפי משק
32	טבלה מספר 9 - פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים חשיפות למדינות זרות (על בסיס מאוחד)
35	שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)
35	טבלה מספר 10 - נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3)
36	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CR5)
36	טבלה מספר 11 - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (הגישה הסטנדרטית) (5CR)
38	חלק 5א סיכון אשראי של צד נגדי
38	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
38	טבלה מספר 12 - ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
39	הקצאת הון בגין התאמת שערון לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
39	טבלה מספר 13 - הקצאת הון בגין התאמת שערון לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)
40	חלק 6 סיכון שוק

41	סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)
41	טבלה מספר 14 - סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)
42	סיכון הריבית
42	טבלה מספר 15 - שווי הוגן מתואם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים)
43	טבלה מספר 16 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק
44	טבלה מספר 17 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית
45	חלק 7 סיכון סיליות
45	יחס כיסוי הנזילות - טבלת גילויים עיקריים (LIQ1)
46	טבלה מספר 18 - יחס כיסוי הנזילות - טבלת גילויים עיקריים (LIQ1)
48	יחס מימון יציב נטו (LIQ2)
48	טבלה מספר 19 - מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2)
52	חלק 8 סיכון סביבתי וסיכון אקלים
52	חלק 9 סיכון תפעולי וסיכונים בקרה פנימית נוספים
52	סיכון תפעולי

חלק 1 – מידע כללי

דוח על הסיכונים

אנו מתכבדים להגיש דוח על הסיכונים ליום 30 ביוני 2022 (להלן: "דוח על הסיכונים").

הדוח על הסיכונים ערוך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

דוח על הסיכונים זה כולל מידע נלווה ומשלים לדוחות הכספיים המאוחדים של בנק ירושלים בע"מ, ראה פרק 3.1 לדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח כספי ליום 30 ביוני 2022.

הדוח נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי יישום מסגרת העבודה של ועדת באזל ובנק ישראל, ההון, הנזילות, התהליכים, הכלים והמערכות למדידת הסיכון, הבקרה עליו ומזעורו, הערכת פרופיל ותאבון הסיכונים המהותיים לפעילות הבנק ומסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק.

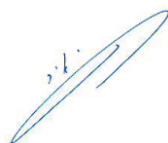
השפעת נגיף הקורונה

לעניין השפעת נגיף הקורונה על הבנק ועל פרופיל הסיכונים שלו, ראה להלן פרק סיכונים מובילים ומתפתחים, פרקים רלוונטיים נוספים בהמשך, ופרק 3.1 לדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח כספי ליום 30 ביוני 2022.

בעז ליבוביץ

סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי

יאיר קפלן

מנהל כללי

זאב נהרי

יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח:

29.8.22

מטרה ועקרון הגילוי

דוח על הסיכונים זה הינו חלק מהדוח הכספי ויש לקרוא את הדוח יחד עם הדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022. המידע שנכלל בדוח זה כולל את דרישות הגילוי שנקבעו בהוראת הדיווח לציבור 651, "דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" של בנק ישראל שמבוססת על פרסומים של וועדת באזל (להלן: נדבך 3) ודרישות הגילוי על הסיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות הגילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (ה-FSF) ודרישות הגילוי שפורסמו על ידי צוות משימה (ה-EDTF) שהוקם על ידי המוסד ליציבות פיננסית (ה-FSB) לשיפור פרקטיקות הגילוי על סיכונים בתאגידים בנקאיים (להלן: EDTF). כמו כן, נכללו דרישות הגילוי הנוספות בהתאם להוראות הדיווח של בנק ישראל והנחיותיו (להלן: מידע אחר). לאור זאת, הדוח כולל, בין היתר, את דרישות הגילוי הבאות, ככל שרלוונטי:

- גילוי מפורט על הסיכונים והחשיפות אליהם חשוף הבנק ואופן ניהולם;
- גילויים כמותיים על דרישות ההון ועל נכסי הסיכון בגין חשיפות אשראי, שוק ותפעולי;
- גילוי על חשיפות לסיכונים המהותיים האחרים אליהם חשוף הבנק מעצם טבען של הפעילויות העסקיות שלו, כגון: סיכון זילוח, סיכון משפטי, סיכון אבטחת מידע וסייבר, מניעת מעילות והונאות, סיכון ציות, הוגנות ואיסור הלבנת הון, סיכון רגולטורי, סיכון סביבתי, סיכון אקלים ו- ESG;
- מידע כמותי ואיכותי בדבר שינויים משמעותיים שחלו בחשיפות הבנק לסיכונים אלה ואחרים ואופן ניהולן;
- גילויים מכוח המלצות של EDTF ומקורות אחרים כפי שאומצו על ידי המפקח על הבנקים ושינויים מהותיים במידע איכותי שנדרש מכוח ההמלצות כאמור.
- השפעת נגיף הקורונה על פרופיל הסיכונים של הבנק.

הדוח נערך בהתאם לעקרונות המפורטים להלן:

- לגבי נתונים כמותיים שנכללו בגילויים קודמים במסגרת דרישות הגילוי של נדבך 3 או במסגרת דרישות גילוי נוספות כאמור לעיל, הוצגו נתונים השוואתיים לתקופות המקבילות בשנת הדיווח הקודמת כנדרש בהוראות.
- המידע מבוסס בחלקו על מידע פיננסי שמוצג בדוחות הכספיים של הבנק אשר משמשים בסיס לחישובים של יחסים רגולטוריים בהתאמות הנדרשות, ובחלקו, על הערכות פנימיות ומודלים פנימיים. לאור זאת, חלק מהמידע הינו בגדר אומדן לא מבוקר ו/או מייצג מידע שהינו בגדר מידע צופה פני עתיד.
- מידע רלוונטי נוסף בדבר חשיפה לסיכונים מסוימים והיבטים נוספים שהגילוי לגביהם נדרש בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, ניתן למצוא בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו, במידה ונכללו, במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מאירועים כלכליים וגאופוליטיים חריגים בארץ ובעולם, כגון: השפעת מגפת הקורונה על הכלכלה העולמית ועל פרופיל סיכון תיק האשראי של הבנק, בין הצעדים שנקטו הממשלות והרגולטורים בארץ ובעולם להתמודד עמה, שינויים קיצוניים בשיעורי הריבית, פיחות/תיסוף המטבע והאינפלציה וכן אירועים מדיניים/ביטחוניים בלתי צפויים אשר יכולים לשנות את התנהגות הציבור הן מההיבט של היקף לקיחת האשראי, פירעונו המוקדם, מחזורו או קשיים בפירעונו השוטף בכל מגזרי הפעילות של הבנק והן מההיבט של יכולת גיוס המקורות. כמו כן, שינויים ברגולציה או בהוראות חקיקה, הוראות גורמי פיקוח והתנהגות מתחרים עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "צפוי", "עשוי", "עלול", "הערכה" וביטויים דומים להם. המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא עובדות עבר.

ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים בין היתר:

- מיזוגים ורכישות במערכת הבנקאית והשפעתם על מבנה התחרות בענף.
- השפעת שינויים בהוראות רגולטוריות על טעמי הלקוחות ו/או על היקף הפעילות במערכת הבנקאית ומבנה התחרות בה ו/או על רווחיות הבנק.
- יכולת התממשות של תכניות הבנק על פי היעדים שנקבעו בהתאם לאסטרטגיה שלו.
- תגובות לא חזויות של גורמים נוספים (לקוחות, מתחרים ועוד) הפועלים בסביבה העסקית של הבנק.
- התממשות בעתיד של תחזיות ענפיות ושל תחזיות מאקרו כלכליות בהתאם להערכות מוקדמות של הבנק, לרבות בשל השפעת מגפת הקורונה.
- תוצאות אפשריות של הליכים משפטיים.
- שינוי בטעמי הצרכנים ו/או בהתנהגותם.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על הערכות מקצועיות של הבנק, על תחזיות מאקרו כלכליות של חזאים בדבר מצב המשק והסביבה העסקית, על פרסומים והערכות של גורמים בענף ועל ניתוחים סטטיסטיים שעורך הבנק לגבי התנהגות לקוחותיו.

האמור משקף את נקודת המבט של הבנק וחברות הבנות שלו במועד עריכת הדוחות הכספיים בנוגע לאירועים עתידיים, המבוססת על הערכות שאינן ודאיות. מנתונים והערכות אלה נגזרות הערכות הבנק והחברות הבנות שלו והתכניות העסקיות שלהם. כאמור לעיל, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי ולהשליך על התממשות התכניות העסקיות או להביא לשינוי בתכניות אלה. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה.

בנק ירושלים בע"מ מפוקח על ידי בנק ישראל (להלן: "הפיקוח על הבנקים"), אשר מקבל מידע על הלימות ההון של הבנק וקובע את דרישות ההון הפיקוחיות המינימאליות בישראל, וכן, קובע מסגרת הוראות רגולטוריות לניהול בנקאי תקין ולדיווח, המהווים את הבסיס ההכרחי למסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק. הוראות חוק ורגולציה אשר חלות על הבנק ואשר התקבלו עד למועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2021 תוארו בדוח השנתי של הבנק לשנת 2021. הוראות רגולציה חשבונאיות מתוארות בביאורים המתאימים בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022. להלן, בתמצית, פירוט שינויי חקיקה ופיקוח רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על מסגרת ניהול ובקרת הסיכונים של הבנק. לפרטים נוספים אודות שינויים והקלות רגולטוריות, ראה **ביאור 18 הוראות פיקוח ויזמות חקיקה, בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022**.

הוראות רגולטוריות לעניין הקלות זמניות לאור מצב החירום (התמודדות עם וירוס הקורונה)

עקב התפרצות נגיף הקורונה ברבעון 1 לשנת 2020, נקבעו על-ידי המפקח על הבנקים הוראות למתן הקלות ללקוחות ולתאגידים הבנקאיים, בהתנהלותם בתקופת המשבר. הקלות אלו נקבעו במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 250. להרחבה על הוראות אלו ניתן לעיין בביאור 37 לדו"ח התקופתי לשנת 2021. חלק מההוראות אשר כללו שינויים שהפיקוח על הבנקים ביקש לאמץ כהוראות קבע הוטמעו בהוראות הניהול הבנקאי התיקנים, ועדכונים אלו תוארו בהרחבה במסגרת הדוח התקופתי האמור. לגבי יתר ההוראות וההקלות, הפיקוח על הבנקים החליט שלא להאריך את תוקפן למעט העדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 331 בעניין יעדי ההון המזעריים יחס המינוף, אשר תוקפן הוארך, אך הן אינן רלבנטיות לבנק, שכן הבנק בחר שלא ליישם את ההקלה אשר התאפשרה בהוראה. יחד עם זאת, באופן זמני, ביום 18 בינואר, 2022 לאור התפרצות הגל החמישי במגפת הקורונה והעלייה המהירה בקצב ההדבקה, אפשר הפיקוח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים לצמצם את מספר הסניפים שמקבלים קהל ולחייב את לקוחותיהם להזמין תור מבעוד מועד לקבלת שירות בסניף (למעט אוכלוסיית האזרחים הוותיקים). תוקף ההקלה עד ליום 28 בפברואר, 2022, והיא לא חודשה לאחר מכן.

עדכון הוראה 203 – מדידה והלימון הון – הגישה הסטנדרטית – סיכון אשראי

ביום 22 במאי, 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "עדכון הוראה 203 – מדידה והלימון הון – הגישה הסטנדרטית – סיכון אשראי" במסגרתו נקבע כי יש לשקלל משקל סיכון של 150% על הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי כמפורט בחוזר, החל מהדוחות הכספיים מיום 30 ביוני 2022 ואילך. הבנק רשאי לפרוס את השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון בגין מלאי הלוואות הקיים אצלו ביום התחילה, בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023. להערכת הבנק ישום העדכון צפוי להביא לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.1% וכ-0.1% בהתאמה וזאת כתוצאה מעליה בסך נכסי הסיכון בגין חשיפה לענף בינוי ונדל"ן בסך של כ-66.0 מיליוני ש"ח, אשר יפרסו בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023.

נוהל בנקאי תקין מס' 312 – בנושא "עסקי התאגיד הבנקאי עם אנשים קשורים"

ביום 31 בינואר, 2022, פורסם עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 בנושא "עסקי התאגיד הבנקאי עם אנשים קשורים" באופן שבא להקל על הנטל הרגולטורי ולפשט את התנהלות הבנקים בנושא. בין היתר עודכנה הגדרת "איש קשור" כך שלא תכלול עוד נושאי משרה בתאגיד הבנקאי אך נוספו לתחולת ההגדרה נושאי משרה בתאגיד השולט בתאגיד הבנקאי. להגדרה נוספו גם דירקטוריון ומנכ"ל של חברה מוחזקת עיקרית (זולת אם החזקת התאגיד הבנקאי בחברה המוחזקת עולה על 95%). כן, רף החזקה בתאגיד, על מנת שיחשב "איש קשור" הועלה מ-10% ליותר מ-20% מאמצעי השליטה. במסגרת ההוראה המתוקנת נקבעה חובה לקביעת מדיניות ונהלים לניהול הפעילות האמורה, והועלו הספים שמעליהם נדרשת קבלת אישורים מיוחדים, לרבות במקרים בהם מתבקש חידוש הסכם עם תאגיד נשלט בהיקף ובתנאים שכבר אושרו בעבר. העדכון יכנס לתוקף, לכל המאוחר, ביום 1 ביולי, 2022, אך תאגיד בנקאי רשאי ליישמו גם קודם לכן. הבנק התאים את התנהלותו לאמור בהוראה. להוראה אין השפעה על דוחותיו הכספיים של הבנק.

עדכון נוהל בנקאי תקין מס' 362 – בנושא מחשוב ענן

ביום 13 ביוני, 2022, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 362 בנושא מחשוב ענן לאור תפיסת עולם לפיה מחשוב ענן הינו מקרה פרטי של מיקור חוץ (אשר עיקריו מוסדרים במסגרת הוראת נוהל בנקאי תקין מס' A359). במסגרת העדכון שולבו שיקולים מהוראה A359, המשמשים להגדרת רמת המהותיות של מיקור החוץ, תוך הוספת שיקולים נוספים למהותיות המפורטים בהגדרת "מחשוב ענן מהותי". בהתאם להוראה המעודכנת, תאגיד בנקאי יחויב בקביעת מדיניות לשימוש בשירותי מחשוב ענן, ולקביעת עקרונות לניהול הסיכונים לשימוש בשירותי מחשוב ענן. כמו-כן, במסגרת התיקון בוטל האיסור שהוטל על תאגיד בנקאי משימוש במערכת ליבה במחשוב ענן. תחילת ההוראה ביום 1 בינואר, 2023, למעט לגבי חוזים שנחתמו לפני מועד פרסום ההוראה (וכל עוד יחול מועד חידושם לפני יום 1 בינואר, 2027). ביחס לחוזים שנחתמו לאחר מועד פרסום ההוראה, תחילת ההוראה לגביהם תהיה לא יאוחר מיום 1 בינואר, 2024.

עדכון נוהל בנקאי תקין מס' 368 – בנושא "בנקאות פתוחה"

בעקבות פרסום חוק שירותי מידע פיננסי, עודכן ופורסם ביום 23 בפברואר, 2022 נוהל בנקאי תקין מס' 368 בנושא "בנקאות פתוחה", המסדיר את אופן ההתנהלות הנדרש מהבנקים בהקשר לבנקאות פתוחה בישראל. בעדכון להוראה נעשו התאמות להוראות חוק שירותי מידע פיננסי החדש, התוספו הגדרות רבות רלוונטיות בהתאם לחוק, עודכנו והותאמו חובות הבנקים למתן גישה לנתון שירותי מידע פיננסי, ונקבעו פרקי הזמן להמצאת המידע. בנוסף, עודכנו והותאמו לחוק סעיפים בהוראה העוסקים בניהול הרשאת לקוח למתן גישה לנתוני שירותי מידע פיננסי, ועודכנו ההנחיות באשר לאופן התנהלות הבנק במקרה של חשבון משותף. התיקונים להוראה ייכנסו לתוקף במועד כניסת החוק לתוקף, באופן מדורג בהתאם לשלבים הקבועים בחוק. השלב הראשון נכנס לתוקף ביום 14 ביוני, 2022. הבנק קיבל ביום 14 ביוני, 2022, הקלות ודחיה ביישום הוראות החוק.

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בנושא "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור"

ביום 9 במאי, 2022 פורסם עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, אשר מטרתה להבהיר את האמצעים שנתונים בידי תאגיד בנקאי למתן שירותים ללקוחות אשר מבקשים להעביר לחשבון הבנק שלהם כספים שמקורם בפעילות בתחום המטבעות הווירטואליים (מטבעות דיגיטליים). במסגרת ההוראה קבע המפקח על הבנקים דרישות ייחודיות מהמערכת הבנקאית בניהול הסיכונים האמורים, הכרוכים במתן שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים.

במסגרת ההוראה נקבעו הגדרות למונחים בתחום, נקבעה חובה לביצוע הערכת סיכונים תקופתית לפעילות בתחום, אשר בעקבותיה יהיה על התאגיד הבנקאי לקבוע מדיניות ונהלים תוך ניהול סיכון מבוסס סיכון. הודגש כי אל לתאגיד בנקאי לסרב לתת שירותי תשלום אגב פעילות במטבעות וירטואליים רק בשל עובדת היותו כרוך בהיותו נובע ממתבע וירטואלי, והכל בהתאם לקבוע בהוראה. ההוראה תיכנס לתוקף ביום 9 בנובמבר, 2022. הבנק החל להיערך מבעוד מועד לעדכון ההוראה הצפוי. ליישומה לא צפויה להיות השפעה על דוחותיו הכספיים של הבנק.

נוהל בנקאי תקין מס' 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור"

ביום 31 בינואר, 2022 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי מס' 451 בנושא "נהלים למתן הלוואות לדיור" אשר קבע כי על תאגיד בנקאי לפרסם באופן מקוון מידע אודות תנאים לקבלת הלוואה, אשר יכלול, בין השאר, תיאור כללי של כל סוגי ההלוואות, אופן התשלום ומנגנוני ריבית, סדרי קבלת הלוואה, חיובים ועמלות, סדרי פירעון, ביטוחים נדרשים, והפנייה למחשבון מקוון שיפרסם. במחשבון יתאפשר ללקוח ביצוע סימולציות של תמהילי הלוואה שונים. עוד נקבע כי האישור העקרוני שיינתן ללקוח יהיה בנוסח אחיד ויכלול מידע רב, ובין השאר, תמהיל מסלולים המותאם לצרכי ומאפייני מבקש הלוואה, וכן תמהילי מסלולים אחידים בנוסח שנקבע בהוראה, ונקבעו מועדים למתן האישור העקרוני. לתיקון ההוראה לא תהיה השפעה מהותית על דוחותיו הכספיים של הבנק, אך היא תצריך עדכון מערכותיו המאפשרות את פעילות האשראי לדיור.

התיקון יכנס לתוקף ביום 31 באוגוסט, 2022. הבנק נמצא בשלבים אחרונים ליישום ההוראה, ולא צופה כי ליישומה תהיה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

הוראת הדיווח לציבור מס' 620 בנושא "דוח הדירקטוריון וההנהלה" לעניין גילוי על היבטי סביבה חברה וממשל (ESG)

ביום 2 בדצמבר, 2021, פרסם עדכון להוראת הדיווח לציבור האמורה במסגרתה נקבעה חובת דיווח לציבור במסגרת דוחות ההנהלה והדירקטוריון. כך, תאגיד בנקאי יציין תמצית של מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים, וכן יציין היבטים מהותיים של סביבה, חברה וממשל של התאגיד הבנקאי המשתלבים ביעדים ובאסטרטגיה העסקית שלו.

בדו"ח אחריות תאגידית (ששמו ישונה ל"דוח סביבה, חברה וממשל (ESG)), אשר תדירותו עודכנה לאחת לשנה חלף אחת לשנתיים, ופרסומו יהיה לא יאוחר מסוף חודש אפריל בשנה החולפת לשנת הדיווח (למעט בשנתיים הראשונות לפרסומו), ישקול הבנק את הצורך לעדכן את הגילוי בתחום סביבה, חברה וממשל (ESG) בהתאם לתקנים ולפרקטיקות גילוי מובילות של בנקים בעולם, ויתן גילוי לתקנים הרלבנטיים לפיהם הוא פועל בתחום זה. הבנק פרסם את הדוח ביום 31 ביולי, 2022 באתר הבנק.

לא צפוי כי תהיה להוראה השפעה על דוחותיו הכספיים של הבנק.

מכתבים פיקוחיים בנושא סיכונים בפעילות מול גורמים תחת סנקציות ופתיחה וניהול חשבונות לעולים חדשים מרוסיה

ביום 8 ביוני, 2022, פרסם המפקח על הבנקים מכתב בנושא "סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בין לאומיות וברשימות סנקציות לאומיות של מדינות זרות". במכתב נקבע כי על התאגידים הבנקאיים לקבוע מדיניות ונהלים באשר לאופן שבו יעשה שימוש ברשימות בין-לאומיות ורשימות סנקציות לאומיות של מדינות זרות ולהתקשרות או ביצוע פעולות עם גורמים מוכרזים ברשימות כאמור. עוד נקבע במכתב כי סירוב לאשר עסקה, סירוב להתקשר בהסכם או הפסקת התקשרות בשל יישום מדיניות כאמור לעיל, ייחשבו סירוב סביר למתן שירות לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח). בהמשך, על רקע מידע שהועבר לבנק ישראל, ובכלל זאת פניות ציבור שהתקבלו, בדבר הקושי בביצוע העברות כספיים לישראל והפקדתם במערכת הבנקאית, ביום 16 באוגוסט, 2022, פרסם המפקח על הבנקים מכתב בנושא "פתיחת חשבון לעולים חדשים וקבלת כספים מרוסיה באמצעות המערכת הבנקאית בישראל". במכתב הבהיר המפקח כי הפיקוח מייחס חשיבות גבוהה למתן שירות מיטבי לאוכלוסיית העולים החדשים באמצעות המערכת הבנקאית בישראל. מצופה, לדברי המפקח, מהתאגידים הבנקאיים להתנהל ברגישות גבוהה למצב בו נמצאים עולים חדשים בקשר עם פתיחת חשבונות וניהולם, במערכת הבנקאית, לפעול באופן אחיד בפעילות מול עולים חדשים, בין הסניפים השונים של התאגיד הבנקאי ומתן מענה אחיד ומהיר לפניות הלקוחות. כמו-כן, התבקשו הבנקים להנגיש את השירותים הבנקאיים הבסיסיים, בערוצי הפעילות השונים, גם בשפה הרוסית.

הבנק פועל ליישום האמור.

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

טבלה מספר 1 – יחסים פיקוחיים עיקריים

30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	
					הון זמין (במיליוני ש"ח)
1,061.7	1,094.7	1,121.2	1,137.8	1,191.3	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
1,428.6	1,464.8	1,484.4	1,507.9	1,577.2	סך הכל הון כולל
					נכסי סיכון משוקללים (RWA) (במיליוני ש"ח)
10,236.2	10,364.5	10,465.9	10,980.3	11,328.6	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
					יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים
10.4%	10.6%	10.7%	10.4%	10.5%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.4%	10.6%	10.7%	10.4%	10.5%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת הוראות המעבר
14.0%	14.1%	14.2%	13.7%	13.9%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.6%	8.6%	8.6%	9.6%	9.5%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽¹⁾
1.8%	2.0%	2.1%	0.8%	1.0%	יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים ⁽²⁾
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
16,945.3	17,028.8	17,828.7	18,377.9	18,878.1	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
6.3%	6.4%	6.3%	6.2%	6.3%	יחס המינוף (באחוזים)
					יחס כיסוי סילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים
2,500.4	2,500.4	2,451.1	2,690.4	2,849.7	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
1,078.9	1,078.9	1,034.0	1,232.4	1,421.2	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
235%	235%	237%	219%	203%	יחס כיסוי סילות (באחוזים)
					יחס מימון יציב נטו, לפי הוראות המפקח על הבנקים
-	-	13,613.9	14,111.4	14,645.6	סך הכל מימון יציב זמין
-	-	10,257.7	11,268.0	11,357.5	סך הכל מימון יציב נדרש
-	-	133%	125%	129%	יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

(1) נתונים אלו כוללים התאמות בגין השפעת יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים.
 (2) יעד יחס הון עצמי רובד 1 שקבע הדיקטוריון עומד על 10.25%. יעד ההון הכולל 12.5% החל מיום 31 בדצמבר 2021.

לפירוט ההתפתחות ברווח והפסד, ראה דוח הדיקטוריון וההנהלה לדוח כספי ליום 30 ביוני 2022.

זיהוי גורמי סיכון מובילים ומתפתחים

הבנק קבע מסגרת לניהול ובקרת הסיכונים שלו, המתבססת, בין היתר, על מסמכי המדיניות לניהול הסיכונים השונים המהותיים לפעילותו, הקובעים את העקרונות לניהול, בקרת ומזעור פרופיל הסיכונים של הבנק, את תאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון (תקרות החשיפה המותרות הנתונות במגבלות סיכון כמותיות ואיכותיות), את שרשרת הדיווחים הנדרשת בין היחידות השונות בבנק, הדירקטוריון והנהלה על מנת להבטיח עמידה בתאבון הסיכון, ואת הדרכים לניטור התפתחות פרופיל הסיכון לנוכח תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, על מנת להבטיח שהבנק יעמוד ביעדי העסקיים והתפעוליים וישמור על המוניטין שלו. הבנק מקפיד לפעול בכל הקשור למכלול העקרונות שנקבעו במסגרת ניהול הסיכונים שלו ותאבון הסיכון בהתאם להוראות בנק ישראל, ובפרט, בהתאם לנוהל בנקאי תקין, הוראה מספר 310, ניהול סיכונים.

הבנק פועל באופן מתמשך לשדרוג יכולת ניטור פרופיל הסיכון שלו ואופן התפתחותו. ניטור זה מבוצע על ידי הבנק בשגרה ובוודאי בעת התפתחות תנאי קיצון או פוטנציאל להתפתחות תנאים שכאלה, היכולים לנבוע מאירועים שאינם בהכרח בשליטת הבנק כמו אירועי טבע, הרעה במצב הביטחוני או שינוי בשווקים וברמת המאקרו. נדבך חשוב ביכולת הבנק לעמוד ביעדי בעת קיצון, היא יכולת ההמשכיות העסקית שלו ותכניות המילוט והחירום שהבנק פועל לפתח ולתרגל באופן מתמשך, בין היתר לנוכח תרחישי הייחוס של בנק ישראל (רעידת אדמה, תרחיש בטחוני), כך שיבטיחו את חוסנו גם בימים שאינם בשגרה. הבנק פעל באופן כזה עם פרוץ מגפת הקורונה וזאת, בשל השפעתה על פעילותו העסקית והתפעולית של הבנק. אי הוודאות שנוצרה במשק כתוצאה מהמגפה גרמה לשינוי דינמי בפרופיל הסיכון של הבנק והבנק פעל במתכונת המשכיות עסקית, בכפוף לדרישות בנק ישראל ומשרד הבריאות, תוך שהוא מהדק את שיטות ודרכי הבקרה שלו. בקרה זו נועדה להבטיח את עמידת הבנק ביעדי העסקיים, יעדי ההון, המינוף והכסילות ובמכלול מגבלות תאבון הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון תוך שמירה על מוניטין הבנק.

ההתאוששות מהמגפה בשנת 2021, הביאה לשיפור משמעותי בתוצאות הבנק, ולירידה בפרופיל הסיכון שלו, בעיקר, בהיבטי פרופיל סיכון האשראי. מתחילת שנת 2022 נמצא הבנק בניטור מוגבר, לאור שורה של אירועים גאופוליטיים, מאקרו וביטחוניים, שיש להם פוטנציאל לשנות את פרופיל הסיכון של הבנק, ובהם: המשך העימות באוקראינה והשפעתו על הכלכלה העולמית, השינוי ברמת האינפלציה ומגמת עליית הריבית בארץ ובעולם. הבנת הבנק היא שהמצב עדיין אינו מצב של שגרה, והאיומים עדיין קיימים, מה שמחייב המשך נקיטת זהירות, בקרה אפקטיבית ותשומת לב רבה להתפתחות פרופיל הסיכון שכן מרבית האיומים מיוחסים לאירועים שאינם בשליטת הבנק, ולפחות לחלקם, כמו למגמת העלייה בריבית, יש פוטנציאל השפעה על פרופיל סיכון הלקוחות שכן היא משפיעה על יחס ההחזר שלהם בעת נטילת משכנתא.

פרופיל הסיכונים והפרופיל העסקי של הבנק, נכון לרבעון השני של השנה, דומה לזה של הרבעון הראשון וכתוצאה, טבלת גורמי הסיכון של הבנק ברבעון הנוכחי זהה לרבעון הקודם. המחצית הראשונה של שנת 2022 אופיינה בעליה בביצועי הבנק בכל הסגמנטים השייכים לתיק האשראי שלו והפעילות העסקית בוצעה תוך יציבות מתמשכת בפרופיל הסיכון של הבנק בהתאם למדיניות הבנק, בעיקר, בפרופיל סיכון האשראי. הבנק פעל גם במהלך הרבעון האחרון על מנת לנטר את יעדי העסקיים ויעדי ההון שלו, תוך ביצוע הערכות סיכון שוטפות וסקירות מאקרו להנהלה ולדירקטוריון, ניתוחי רגישות ומבחני קיצון, עם התמשכות העימות בין רוסיה ואוקראינה, ההסלמה שחלה במצב הביטחוני באזורנו, העלייה ומגמת העלייה הצפויה בריבית, והעלייה ברמת האינפלציה, שני גורמי מאקרו ששינוי מגמה לאחר תקופה ארוכה שבה רמתם הייתה נמוכה וללא שינוי. נכון למועד כתיבת דוח זה, הבנק איננו מזהה שינוי מהותי בפרופיל הסיכון שלו.

הבנק עומד ביעדי ההון שקבע הדירקטוריון, בהתאם ליחסים הרגולטורים שנקבעו על ידי בנק ישראל בתוספת שולי ביטחון בשיעור של 0.1% שנקבעו על ידי הדירקטוריון. שולי הביטחון נועדו להגדיר טווח הגנה מעל ליחס ההון הרגולטורי שנקבע, מפני אירוע בלתי צפוי היכול להשפיע על השווקים (סיכון שוק, ראה להלן חלק 6 לדוח זה), להקטין את רווח הבנק בצורה מהירה יחסית, ומכאן, לפגוע בתכנון ההון וביעדי ההון שקבע הדירקטוריון. תכנון ההון של הבנק הוא רב שנתי ומתבסס על האסטרטגיית העסקית שלו, כולל רכישת ומכירת תיקי אשראי. תכנון ההון מותאם ליעדי ההון כולל שולי הביטחון שקבע הדירקטוריון, ומתבצע מעקב שוטף אחר כל הגורמים שיש להם השפעה על יחס ההון ובהם, רמת הביצועים בהתאם לתכנית העבודה השנתית, הרווח הצפוי הנבחן גם מול השפעות המאקרו על רווח הבנק וכדומה. הבנק פועל בהתאם למדיניות הדיבידנד שלו ונוהל ניהול ההון, הקובע את הגורמים האחראים בבנק לתכנון, ניהול וניטור התפתחות ההון ויחסי ההון של הבנק, ובפרט, בעת התקרבות היחסים לשולי הביטחון שקבע הדירקטוריון ובמקרה של כניסה לתוך שולי הביטחון עקב אירוע בלתי צפוי בשווקים. ברבעון הנוכחי המשיך הבנק להגדיל את בסיס ההון שלו, יחס הון רובד 1 יחס הון הכולל נמצאים מעל ליעדי ההון שקבע הדירקטוריון, והוא ממשיך לשמור על יחס מינוף הגבוה באופן משמעותי

מיחס המינוף המזערי שקבע בנק ישראל, ראה טבלה מספר 1 לעיל. נכסי הסיכון בגין סיכון האשראי עולים ברבעון הנוכחי עקב העלייה בביצועי האשראי שתרמו להגדלת בסיס ההון של הבנק, ובהכנסות הבנק, המשפיעות על נכסי הסיכון בגין סיכון תפעולי. נכסי הסיכון של הבנק בגין סיכונים שוק הם נמוכים באופן מתמשך, ומבטאים את רמת הסיכון הנמוכה הגלומה בפעילות הבנק בתחום זה. ראה טבלה מספר 2 להלן.

פרופיל סיכון האשראי למשכנתאות ולנדל"ן ממשיך להיות נמוך. פרופיל סיכון האשראי הצרכני ממשיך לשמור באופן יציב על רמה נמוכה יחסית לעבר, מגמה שהחלה בשנה החולפת. הבנק שומר על רמת נזילות גבוהה יחסית למערכת, ומקפיד על עמידה ביחסי הנזילות הרגולטוריים ברמה הגבוהה מהיחסים המזעריים שקבע דירקטוריון הבנק, ראה טבלה מספר 1 לעיל. סיכון השוק והריבית של הבנק ממשיך לשמור על רמה נמוכה והוא נמצא במרחק סביר מתאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון בשנה הנוכחית במונחי הון רוברד 1. הבנק פועל בהתאם לתכנית האסטרטגית שלו שאושרה ביולי 2021, כולל בכל הקשור למכירת תיקי משכנתאות, והשלים את הקמת חברת הבת, תמר אריאל קפיטל (אשר 19.99% ממניותיה נמכרו לחברות בקבוצת הפניקס).

כחלק מההיערכות למגמת השינוי בריבית, בחן הבנק את השפעת שינוי של אחוז בריבית הפריים על יחס ההחזר של תיק המשכנתאות. בחינה זו העלתה כי שינוי של 1% בריבית תעלה את יחס ההחזר הממוצע בתיק בשיעור של 2%, כך שברמת יחס ההחזר הממוצע של התיק, השינוי בשיעור הריבית והמשך עלייתה (כולל בשיעור של 0.75% ביום 22.8.22), לא יביא לשינוי מהותי ביחס ההחזר הממוצע בתיק והוא יישאר בערכים הנעים סביב 30% בהתאם למדיניות הבנק. הבנק ממשיך לבדוק את השפעת עליית הריבית על הלוואות הנמצאות בשיעורי יחס החזר בין 35% - 40% ואת מידת ההשפעה של העלייה ביחס ההחזר של הלקוחות מעל ל- 40% (תוצאת עליית הריבית והמשך מגמת עלייתה) בהינתן פרמטרים נוספים של הלוואה ושל ההלוואה שכן יחס ההחזר (ובפרט, עלייתו מעל ל- 40%) איננו המסביר היחיד לפוטנציאל כשל. הבנק עדכן בחודש אפריל 2022 את מגבלת תקופת ההלוואות של תיק המשכנתאות, וזאת, על מנת להקל עם לקוחות הבנק, שיחס ההחזר שלהם מההלוואה יעלה על 40% כתוצאה מעליית הריבית. עם העליות הנוספות בריבית במשך, קבע הבנק כי חיתום משכנתאות מעל סף יחס החזר שנקבע על ידי ההנהלה, יועבר לבחינה פרטנית המתחשבת בהשפעת העלאות הריבית הצפויות על כושר החזר של הלקוח. הבנק מנטר באופן שוטף את התפתחות מדדי הסיכון בתיק המשכנתאות שלו, המהווה את חלק הארי בתיק האשראי, ובפרט, את התפתחות יחס החזר ושיעור המימון של הלוואות. ניתוח זה מתבצע גם ברמת תתי תיקים (סגמנטים) של תיק המשכנתאות, בהתאם לפרופיל הסיכון של תתי תיקים אלה. הבנק מקדיש תשומת לב מרובה להשפעת העלייה בשיעור הריבית על סיכון תיק האשראי שלו, ובפרט, סיכון תיק המשכנתאות, וכחלק מזה, מגביל את שיעור הביצועים בשיעור יחס החזר הגבוה מ- 40%, וממשיך לבחון את תאבון הסיכון שלו ואת האמצעים שניתן לנקוט כדי להקל על יחס החזר של לקוחות המשכנתא, שהוא לערכת הבנק, הגורם העיקרי היכול לגרום לכשלי אשראי. כחלק מזה, מבצע הבנק ניתוחי רגישות להשפעת המשך מגמת עליית הריבית על יחס החזר של הלקוחות.

במהלך הרבעון השני נשמרה מגמת ההתמתנות בשיעורי הכשל בתיק האשראי של הבנק. שיעורי הכשל וההפרשה הצפויה בתיק המשכנתאות ממשיכים להיות ברמה מזערית. שיעור הכשל בתיק הצרכני ממשיך לשמור על מגמת הירידה שהחלה בשנה הקודמת, כך ששיעור ההפרשה הצפויה (הכפלת שיעור הכשל בשיעור ההפסד לאחר גביה) הגיע לערך נמוך מהתחזיות. בתחילת הרבעון השלישי של השנה, השיק הבנק בהצלחה מערך חיתום צרכני מחודש הכולל מודל דירוג מבוסס שיטות סטטיסטיות מתקדמות ומנגנון קבלת החלטת אשראי מעודכנים. מנגנון זה מאפשר לבנק לתת הצעות ערך טובות יותר ללקוחותיו. מודל הדירוג המעודכן מאפשר לבנק לבצע התאמה טובה יותר בין רמת הסיכון של הלוואה לשיעור הריבית של ההלוואה ופרמטרים נוספים בהתאם למדיניות החיתום שלו, כמו תקופת הפירעון וגודלה של ההלוואה. הבנק בוחן באמצעות מודל הדירוג שלו את תמהיל התיק בין ערוצי החיתום השונים, וכחלק ממערך החיתום החדש יש לו הגמישות הנדרשת לשנות את הפרמטרים הרלבנטיים לסיכון האשראי של הלקוחות, גם לנוכח השפעת עליית הריבית על שיעור הכשלים באשראי, שבאופן דומה לתיק המשכנתאות מושפע מיחס החזר של הלקוחות. רמת הסיכון בנדל"ן היא נמוכה, כשמדדי הסיכון מלמדים על השמרנות הרבה שנוקט הבנק בפעילותו בתחום זה - נמשכת העלייה בקצב המכירות ובקצב הביצוע בפרויקטים בשלב הבניה, כ- 42% מיתרת תיק האשראי לסקטור נדל"ן מרוכזים במרכז הארץ וירושלים, חל גידול בשיעור האשראי במונחי חבות לפרויקטים בשלב קרקע, כשל- 19% מתוכם קיים היתר בניה/צפי לקבלת היתר בניה עד שנה. מספר ההלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV) הוא נמוך יחסית, כך שהשפעת עדכון נוהל בנקאי תקין 203 (ראה לעיל, חלק מסגרת הוראות רגולטוריות) על הבנק, היא מתונה יחסית.

בפעילות האשראי שלו מקפיד הבנק להטמיע ולבצע בקרה ייעודית על מנת לעמוד בכל הוראות בנק ישראל בקשר עם מניעת איסור הלבנת הון ומימון טרור, ציות, מניעת אפליה והוגנות, כפי שעוגנו במסמכי המדיניות ובנהלי הבנק.

סיכון הנזילות של הבנק נמוך והוא שומר באופן מתמשך על יחסי נזילות גבוהים גם יחסית למערכת, ומעבר ליחסים שקבע הדירקטוריון במדיניות הבנק. הבנק נמצא בתהליך סדר לתיקוף המודלים המשמשים אותו לשם ניהול ובקרת סיכון הנזילות. התהליך כולל גם תיקוף תכנית החירום של הבנק ותרגול תכנית זו, שהתבצע בתחילת הרבעון השלישי של השנה.

הבנק ממשיך לפעול לשיפור שיטתו, בהתאם לתכניות העבודה שנקבעו, לטיפול בסיכון התפעולי וסיכונים בקרה פנימית נוספים. כחלק מזה, משפר הבנק את תהליכי הערכת סיכונים הבקרה הפנימית שלו, באופן התואם את מסמכי באזל והוראות בנק ישראל. במהלך הרבעון הנוכחי המשיך הבנק בתהליך הארגוני להקניית כלים להפקת לקחים ולמידה מאירועים ביחידות הבנק. הבנק ממשיך לפעול לפי המדיניות למניעת מעילות והונאות שעודכנה ברבעון הראשון של השנה, וקובעת שורה של אמצעים ושיטות למזעור הסיכון, העומדים לרשות הבנק. אחת השיטות העיקריות למזעור הסיכון, ניטור אנומליות, נמצאת במהלך לשכלול שיטות הניטור באמצעות שיטות סטטיסטיות מתקדמות, שלהערכת הבנק, ישפרו באופן מהותי את יכולות הניטור של הבנק. הבנק נותן דגש לטיפול בשרשרת האספקה (סיכון מיקור חוץ) בשגרה ובחירום, בכל ההיבטים הנדרשים על פי הוראות בנק ישראל הרלבנטיות. ראה חלק 9 בהמשך דוח זה.

הבנק פעל בשנים האחרונות בכל האמצעים כדי להמשיך ולחזק במהלך סדר את יכולות הטיפול שלו בסיכון סייבר ואבטחת מידע, לאור ההתעצמות המתמשכת של איום זה, ואף בשל התעצמות הסיכון החליט הבנק להעלות ברבעון הקודם את רמת גורם הסיכון לביטוי גבוה. הבנק שומר על רמה גבוהה של יכולות לניהול ובקרת הסיכון, ומשקיע תשומת לב ואת המשאבים המקצועיים והניהוליים הנדרשים על מנת להמשיך ולהבטיח רמה גבוהה זו. הבנק נמצא בתהליך לעדכון מדיניות הענן שלו, כך שתהלוך את הנחיות בנק ישראל בהוראה המעודכנת למחשוב ענן (ראה לעיל, חלק מסגרת הוראות רגולטוריות), לנוכח צרכיו העסקיים והטכנולוגיים, ותוך מיפוי וטיפול בסיכונים הכרוכים בפעילות הענן, בהתאם להוראה 362 של בנק ישראל.

הבנק נותן דגש רב ומקצה המשאבים הנדרשים לשם המשך המהלכים לשיפור ניהול ובקרת סיכון הציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור, סיכון ההוגנות ומניעת אפליה, המשקפים את תאבון הסיכון של דירקטוריון הבנק לסיכונים אלה – אפס סובלנות להפרות רגולציה, ציות ואיסור הלבנת הון. כחלק מזה, פועל הבנק באופן מלא בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים בקשר עם הסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים המופיעים ברשימות הסנקציות הבינלאומיות והלאומיות, על מנת למנוע ניצול לרעה של הבנק לצורך עקיפה של משטרי הסנקציות. נדגיש כי לבנק פעילות מועטה מול צדדים נגדיים הנתונים למשטר הסנקציות, ולבנק תאבון סיכון אפס לסטייה מהמשטר וההנחיות כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל.

הבנק ממשיך לשפר את יכולותיו לבקרה על סיכון הטכנולוגי ולניהולה באמצעות בקרה הפועלת בחטיבת המשאבים של הבנק האחראית לניהול סיכון הטכנולוגי ובקרת קו שני, בחטיבת הסיכונים, האחראית לאתגר את ניהול הסיכון על ידי חטיבת המשאבים. הבנק נמצא במהלך מתקדם לקביעת אסטרטגיית המחשוב שלו, שעתידיה להמשיך ולתמוך באתגרי המחשוב ולאפשר לבנק להתמודד בהצלחה עם אתגרים אלה. כאמור לעיל, הבנק פועל לחיזוק תכניות החירום שלו בתהליכים מתמשכים, מתוך הבנה כי איומים בסביבת פעילות הבנק, כפי שחוינו בעת הקורונה ובמחצית הראשונה של שנה זו, הם אירועים שתדירות התרחשותם גבוהה ממה שניתן היה לשער מראש ומרביים אינם בשליטת הבנק, ולפיכך יש להבטיח את חוסנו של הבנק כחלק מהפעילות השוטפת של הבנק. במסגרת פעילות ההמשכיות העסקית בוחן הבנק בימים אלה את תרחיש הייחוס לרעידת האדמה שקבע בנק ישראל, כדי לוודא כי יש בידי הכלים הנדרשים כדי להתמודד עם אירוע כזה, ולמזער את פוטנציאל הנזק הטמון באירוע טבעי שכזה ככל שניתן. הבנק ביצע בתחילת הרבעון השלישי של השנה תרגיל המשכיות עסקית המבוסס על תכנית החירום של הנזילות, תוך שהוא נותן דגש להערכות המצב של צוותי ניהול המשבר שנקבעו בבנק. בהתאם למדיניות, הבנק ימשיך לתרגל את ההמשכיות העסקית שלו בהתאם לתכנית תרגילים סדורה.

כפי שצוין לעיל, החליט הבנק להשאיר את טבלת גורמי הסיכון בערכים זהים לאלה של הרבעון הקודם. הבנק ממשיך לנטר את התפתחות גורמי הסיכון באופן שוטף באמצעות דוחות בקרה ייעודיים העוקבים אחר התפתחות מדדי הסיכון והביצועים השונים, סקירות מאקרו, ביצוע מבחני קיצון וניתוח רגישות להשפעת המאקרו על מדדי הסיכון ויעדיו העסקיים של הבנק.

החל מהרבעון הקודם, ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת על פי שיטת ה- CECL הנהוגה בישראל, באופן דומה לזה שבה הוחלה על ידי הרשויות האמריקאיות ב- 2016. השיטה החדשה מהווה את אחת התגובות של הרגולטורים לאירועי המשבר הפיננסי של 2008, שמצאו את הבנקים ברחבי העולם ברמת הפרשות נמוכה מדי מכדי להתמודד עם האירוע, בעיקר, עקב הסתמכות השיטה הישנה על ההפרשות בעבר, שלא שיקפו את עוצמת ואופן התפתחות המשבר. הבנק נקט שמרנות מרובה בחישוב ההפרשה בשיטת ה- CECL. השמרנות שנקט הבנק מבטיחה כי רמת ההפרשות שלו תואמת מצבים שאינם בשגרה, ושטמונים בה כריות מספקות,

המבטיחות הגנה מפני אירוע שיכול להביא להתערורות והתפתחות סיכונים שונים ולהשפיע על פרופיל הסיכון של הבנק. ברבעון הנוכחי עלו הפרשות הבנק בעיקר, בגין העלייה בביצועי האשראי (התקין) ברבעון. לפרטים נוספים אודות השיטה, ראה בהמשך בחלק 5 לדוח הנוכחי, הפרשות להפסדי אשראי, וכן, [טבלה מספר 27 בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022](#).

בתחילת הרבעון הקודם השלים הבנק מהלך לאתגר האסטרטגיה והתכנית העסקית שלו לפי יעדיה המרכזיים בשורה של תרחישים סבירים ומבחיני קיצון (כולל התרחיש האחיד של בנק ישראל, המניח שינוי קיצוני בגורמי הסיכון הרלבנטיים לפעילות הבנק), שלימדו כי התכנית והאסטרטגיה אכן תואמות את תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון וכי יש לבנק די הון כדי להתגונן מפני אירוע קיצון. כאמור לעיל, הבנק נמצא בשלבים מתקדמים לגיבוש ואישור אסטרטגית טכנולוגיה, דיגיטל ומידע.

היות ועיקר פעילותו של הבנק היא בתחום המשכנתאות, שבו על פי הנחיות בנק ישראל, הקצאת ההון כבר בשגרה היא גבוהה ושמרנית יחסית למקובל ברוב מדינות העולם, הערכת הבנק היא כי רמת הנזילות, הפרשות וההון שלו, בתוספת המדיניות לתרגול תכנית ההמשכיות העסקית שלו, מספקים לו כלים רבים ומגוונים כדי להתמודד עם אירועים שאינם בשגרה, שאין כאמור לעיל, לפסול במציאות הנוכחית. על אף פרופיל הסיכון הנוכחי של הבנק, כפי שתיארנו לעיל, הבנק ממשיך לנקוט אמצעי ניטור ואמצעים עסקיים, ונקט משנה זהירות, תוך שהוא עוקב אחר התפתחות תנאי המאקרו כדי להבטיח שמירה על פרופיל סיכון זה גם ברבעונים הבאים.

בטיפול בסיכונים שזוהו ומופן, הבנק מבחין, בין היתר, בין הסיכונים המובילים לבין הסיכונים המתפתחים אשר ממופים באופן הבא:

- סיכון מוביל - מייצג גורם סיכון משמעותי אליו חשוף הבנק בעקבות הפעילות הנוכחית שלו ואשר מידת החשיפה של הבנק אליו מדורגת, בהתאם למדיניות הבנק, כחשיפה ברמה "בינונית" או גבוהה יותר. לפירוט בדבר גורמי הסיכון ודירוג מידת החשיפה/השפעה על הבנק, ראה בהמשך חלק זה וכן [פרק 3 לדוח הדירקטוריון וההנהלה לדוח כספי ליום 30 ביוני 2022](#).
- סיכון מתפתח - הינו סיכון אשר קיימת אי ודאות בקשר להתממשותו, אם בכלל, ולא ניתן להצביע על מידת ההשפעה האפשרית שלו. עם זאת, סיכון זה יקבל תשומת לב מיוחדת ומשנה זהירות של הנהלת הבנק בהתוויית האסטרטגיה העסקית ומסגרת ניהול הסיכון המתאימה, בקרות מספקות, שיטות ודרכים למזער השפעתו, הון, נזילות והפרשות שכל אלה מבטיחים כי יש לבנק את היכולות להתמודד עם סיכון זה והשפעותיו על פעילות הבנק ויעדיו העסקיים, ככל שיתממש.

להלן ריכוז השפעת גורמי הסיכון על עסקי התאגיד הבנקאי, המשקפת את הערכת הסיכון שהוצגה לעיל:

גורם הסיכון	הערכת הסיכון
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	בינונית
סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	נמוכה
השפעה כוללת של סיכונים שוק	נמוכה
סיכון ריבית	נמוכה
סיכון אינפלציה	נמוכה
סיכון שערי חליפין	נמוכה
סיכון מחירי מניות ואג"ח	נמוכה
סיכון נזילות	נמוכה
סיכון תפעולי (כולל, סיכון מודל וסיכון מעילות והונאות)	בינונית-גבוהה
סיכונים טכנולוגית המידע	בינונית
סיכונים אבטחת מידע וסייבר	בינונית-גבוהה
סיכון משפטי	נמוכה
סיכון רגולטורי	בינונית
סיכון מוניטין	בינונית
סיכון אסטרטגיה	בינונית-גבוהה
סיכון ציות	בינונית
סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור	בינונית
סיכון אכיפה פנימית	נמוכה

הטבלה הבאה מציגה את הסיכונים המתפתחים, הנבחנים באופן שוטף על ידי הבנק, עם דגש על התפתחויות ברמת המאקרו ובפעילות העסקית של הבנק, שיש

להם השפעה או פוטנציאל השפעה על הסיכונים המופיעים בטבלה:

תיאור הסיכון	הסיכון
<p>הבנק עוקב אחר השינויים בתנאי המאקרו שהחלו ברבעון הקודם, רמת האינפלציה ושיעור הריבית, שיש להם פוטנציאל השפעה על פרופיל סיכון הנזילות, ההון, האשראי, שוק וריבית של הבנק. נדגיש כי בשלב זה, הבנק אינו מזהה שינוי מהותי בפרופיל הסיכון שלו, אך מקפיד על המשך הניטור של התפתחות הכלכלה העולמית וכלכלת ישראל, ועוקב אחר התפתחות גורמי המאקרו השונים, כמו גם אחר המצב הפוליטי והביטחוני באזורנו, שיכולים בתרחישים מסוימים להביא את המשק למיתון, ולהשפיע על פרופיל הסיכונים שצוינו לעיל ועל עמידת הבנק ביעדיו העסקיים.</p>	<p>סיכון מקרו-כלכלי וסיכון גיאופוליטי</p>
<p>רמת הכשל במשכנתאות ממשיכה לשמור על רמה נמוכה, באופן דומה לרבעון הקודם, ושיעור ההפרשה הצפויה נמצאת ברמה נמוכה. באופן דומה, נמצא רמת הכשל וההפרשה הצפויה באשראי הצרכני ברמה נמוכה יחסית ליעד שנקבע בתוכנית העבודה של הבנק. הבנק פעל במהלך הרבעון הנוכחי לעדכון תאבון הסיכון שלו, על מנת להקל על יחס ההחזר של לקוחותיו, שצפוי לעלות עקב עליית הריבית.</p>	<p>סיכון אשראי</p>
<p>סיכון תפעולי – הבנק פועל לפי תכנית עבודה סדורה התואמת את הנחיות באזל משנת 2021, כשהוא נותן דגש לתהליכי הערכה עצמית לזיהוי ליקויים גבוהים, ככל שימצאו, כולל התנתת תהליך ארגוני להפקת לקחים ולמידה מאירועים. באופן דומה, פועל הבנק לפי תכנית העבודה שנקבעה לטיפול בסיכון מעילות, כשהוא מחזק את יכולות ניטור האנומליות, מבצע סקרים למיפוי מוקדי סיכון מעילות, ופועל לחיזוק התהליכים והכלים שקבע למניעת מעילות. המשכיות עסקית – הבנק השלים במהלך הרבעון את ניתוח התרחיש הביטחוני ותרחיש רעידת האדמה על פי תרחישי הייחוס של בנק ישראל. בחודש יולי בוצע תרגיל נזילות להפעלת תכנית החירום של הבנק, כולל תרגול הערכות מצב של צוותי הבנק הפועלים בחירום. הבנק ממשיך לשדרג את יכולת הבקרה שלו על הפעילות הטכנולוגית, והקים פונקציית בקרה בקו הראשון, בנוסף, נמצא הבנק במהלך להסדרת מתודולוגיה לניהול ובקרת פרויקטים, והשלמת אסטרטגיית מחשוב, נתונים ודיגיטל, שיאפשרו תמיכה באסטרטגיית העסקית של הבנק. סיכון המשאב האנושי, המתבטא בעיקר, כמו בשאר המערכת, ביכולת הגיוס והשימור של אנשי מערכות המידע, התמתן במהלך הרבעון האחרון. הבנק נמצא במהלך שוטף לתיקוף המודלים המשמשים אותו לניהול סיכון הנזילות וסיכון האשראי, על פי מדיניות הבנק לתיקוף מודלים.</p>	<p>סיכונים תפעוליים (כולל, סיכון מודל וסיכון מעילות והונאות) וסיכון המשאב האנושי בפעילות הטכנולוגיה</p>
<p>תקיפת סייבר עלולה לגרום לפגיעה ביכולת להמשיך לספק שירות או לגרום עיכוב במתן שירות, גניבת נתוני הלקוחות ופגיעה במוניטין הבנק. הבנק המשיך בשנה האחרונה, כחלק מהאסטרטגייה שלו, לשדרג את יכולת הגנת ובקרת הסייבר שלו ולהתאימה לעלייה המתמשכת באימי הסייבר בשנים האחרונות. שהיא עלייה מובנה, בין היתר, עקב השימוש הנרחב יותר בערוצים הדיגיטליים. בנוסף, האיורעים הביטחוניים באזורנו ומעורבות מדינת עוינות בתקיפת הסייבר על מוסדות ישראליים, מחייבים תשומת לב תמידית לסיכון מתעורר זה.</p>	<p>סיכון סייבר</p>
<p>בשנת 2021 אישר הבנק את התכנית האסטרטגית החדשה והיא קובעת יעדים עסקיים הולמים את תאבון הסיכון של הבנק. איתגור תכנית הבנק תחת תרחישים סבירים ותרחישי קיצון, העלה כי התכנית העסקית של הבנק הולמת את תאבון הסיכון ואת תכנון ההון של הבנק וכי פוטנציאל ההפסד בקיצון הוא נמוך יחסית. הבנק ממשיך לנטר את יישום התכנית, תוך תשומת לב לתחרות, ההזדמנויות והאיזמים, כולל התפתחויות המאקרו. במהלך הרבעון האחרון השלים הבנק, בהתאם לאסטרטגייה שלו, מכירת שני תיקי משכנתאות והקמת חברת בת, תמר אריאל קפיטל בע"מ אשר לה נמכר האשראי הצרכני המבוצע ע"י הבנק. המהלך יימשך ויושלם עם התקדמות בהשלמת אסטרטגיית המחשוב, הנתונים והדיגיטל.</p>	<p>סיכון עסקי ואסטרטי</p>
<p>הבנק פועל לפי תכנית העבודה להסדרת הטיפול ברגולציה, בהתאם להוראה 308. כולל הערכת הסיכון ומיפוי מוקדי רגולציה, שדרוג יכולות הערכת הסיכון, ויצירת מסגרת בקרה וניטור הכוללת, בקרות מפתח ומיכון בקרות קיימות ככל הניתן, תוך הפרדה בין בקרות קו ראשון ובקרות קו שני. סיכון זה התעורר במהלך התקופה האחרונה, עקב הטלת הסנקציות על פעילות הבנקים ברוסיה, תוצאת העימות באוקראינה. הבנק נוקט משנה זהירות בפעילותו בקשר עם הסנקציות, ובפועל בקפדנות בהתאם למכתב של המפקח על הבנקים, מידת השפעתן על פעילות הבנק, נמוכה יחסית.</p>	<p>סיכון רגולטורי, סיכון איסור הלבנת הון, אכיפה פנימית וציות</p>
<p>תשומת הלב של המדינות והרגולטורים ברחבי העולם, כולל בנק ישראל לסוגיית השפעת סיכונים האקלים והסיכון הסביבתי, על הכלכלה, התעשיות השונות ועל פרופיל הסיכונים של הבנקים, גברה באופן משמעותי בשנים האחרונות וזאת מתוך הבנה כי התממשות של סיכונים אלו יכולים להשפיע על המערכת הבנקאית ובמקרים קיצוניים אף להשפיע על גלובליות ומערכתיות. לבנק מדיניות לניהול הסיכון הסביבתי מזה שנים והוא נמצא בשלבי למידה של הנושא, תוך שהוא פועל לפי הוראות בנק ישראל. לפיכך נוספים ראה דוח סביבה, חברה וממשל תאגידי של הבנק באתר הבנק.</p>	<p>ESG וסיכון אקלים</p>

השפעת נגיף הקורונה על התפתחות פרופיל הסיכונים של הבנק

התפשטות נגיף הקורונה היוותה אירוע בעל השלכות מקרו-כלכליות מהותיות, שגרם לפגיעה משמעותית בפעילות העסקית בארץ ובעולם. במטרה לתמוך במשקיים ובכלכלות, הבנקים המרכזיים בתמיכת הממשלות הזרמו סכומי עתק ויצרו גירעונות תקציביים גדולים, לצד אמצעי מדיניות מוניטריים תומכים, באמצעות שורה של כלים תקציביים מרחיבים לתמיכה במשקיים. לאמצעים אלו יש השפעה על הכלכלה העולמית, גם לאחר שהמגיפה דעכה, כפי שמשתקף היום ברמת האינפלציה והעלייה בשיעור הריבית בארצות הברית, אירופה וגם בישראל. זו השפעה מתמשכת שנתמכת על ידי אירועים נוספים ברחבי העולם, כמו, העימות בין רוסיה ואוקראינה, הגורמת לשינוי מגמה בכלכלה העולמית, בפרט, במגמת עליית הריבית ויש להם השפעה או פוטנציאל השפעה על פרופיל הסיכונים של הבנק ובפרט, על פרופיל הסיכונים המתפתחים.

במהלך שנת 2020, לנוכח התפשטות נגיף הקורונה והשלכותיו האפשריות על מצב המשק והלווים, גיבש הפיקוח על הבנקים מספר מתווים שאומצו על ידי הבנק, המאפשרים ללקוחות לדחות תשלומי הלוואות בנקאיות בשלושה מגזרי פעילות: משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי לעסקים. הבנק ממשיך לבחון את השפעת יציאת הלקוחות מהמתווים השונים שקבע בנק ישראל להקפאה ולדחיית הלוואות, שהקלו על פרופיל האשראי של הלקוחות, במטרה להעריך את השפעתם על פרופיל הסיכון של תיק האשראי של הבנק. ראה גם חלק 5 – סיכון האשראי וטבלה מספר 6 להלן.

הבנק ניטר בשנה האחרונה וגם ברבעון הנוכחי את סיכון האשראי של הלקוחות שסיימו את הקפאת הלוואה. כאמור לעיל, במהלך שנת 2021 וברבעון הנוכחי לא חל שינוי מהותי ברמת הכשלים של הלקוחות שסיימו את הקפאת הלוואה, ורובם, משלמים את חובם באופן סדיר. עובדה זו סייעה לירידה המתמשכת ברמת הכשל של הבנק באשראי הצרכני במהלך השנה הקודמת, להתייצבות שיעורי הכשל ברמה נמוכה יחסית לערכם טרום התפשטות הקורונה, ולשמירה על רמה נמוכה של כשלים במשכנתאות ובפעילות הנדל"ן של הבנק.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OVI)

מדידת החשיפות לסיכונים השונים מבוססת על יתרות בספרי הבנק כפי שנערכו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים החלים על הבנק, ובהתאם להנחיות החישוב הספציפיות שנקבעו בהוראות נוהל בנקאי תקין 209-203. המדידה עשויה להשתנות בהתאם לשינויים בכללים ובהוראות אלו, וכן שינויים נוספים כגון: שינויים בגודל ותמהיל התיק, שינוי באיכות התיק ונתונים כלכליים, וכן שינויים בשיטות החישוב לרבות שיטות הפחתת סיכון (CRM). חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הפיקוחי הדרוש במסגרת נדבך 1 על מנת לתמוך בסיכונים אלו. כאמור לעיל, נכסי סיכון האשראי של הבנק גדלו במחצית הראשונה של השנה כתוצאה מעלייה בביצועי האשראי בכל הסגמנטים של תיק האשראי של הבנק. נכסי הסיכון התפעולי עלו, תוצאה של העלייה בהכנסות הבנק. נכסי סיכון השוק של הבנק ממשיכים להיות נמוכים ונכסי הסיכון בגין חשיפתו לצדדים נגדים ובגין סיכון סליקה הם זניחים, ראה טבלה מספר 2 להלן.

טבלה מספר 2 – סקירת נכסי סיכון משוקללים (OVI):

דרישות הון מזעריות ⁽³⁾	נכסי סיכון משוקללים ⁽³⁾		
	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2022
	במיליוני ש"ח		
	805.7	9,021.3	10,071.0
	-	0.4	0.3
	-	0.3	0.1
	-	-	-
	11.6	196.3	144.8
	817.3	9,218.3	10,216.2
	5.4	56.7	67.5
	83.6	961.2	1,044.9
	906.3	10,236.2	11,328.6

סיכון אשראי (גישה סטנדרטית)⁽²⁾⁽¹⁾

סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)⁽²⁾

התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)

סיכון סילוק (Settlement risk)

סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)

סך הכל סיכון אשראי

סיכון שוק (גישה סטנדרטית)

סיכון תפעולי

סך הכל

(1) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

(2) מחושב בהתאם לגישה הסטנדרטית עפ"י ההקלות בניהול בנקאי תקין מס' 201.

(3) ביום 27 בדצמבר 2021 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בנושא התאמות להוראת ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה. במסגרת החוזר הובהר כי לאור הניסיון שנצבר והלקחים שהופקו מהתמודדות המערכת הבנקאית עם השפעות משבר הקורונה, עלה הצורך לעדכן את הוראת השעה. החל מיום 1 בינואר 2022 תוקף הוראת השעה פג למעט הוראות ספציפיות להן נקבע בהוראת השעה תוקף מאוחר יותר.

לאור האמור לעיל, דרישות ההון החלות על הבנק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2020 הינם:

יחסי הון מזעריים	היחס המזערי הנדרש ביום 31.12.2019	היחס המזערי הנדרש בין 31.03.20 עד 31.12.21	היחס המזערי הנדרש מיום 1.1.2022 עד 31.12.2023 :
יחס הון עצמי רובד 1	9%	8%	הנמוך מבין:
יחס הון כולל ^(*)	12.5%	11.5%	<ul style="list-style-type: none"> יחס ההון של הבנק ביום 31.12.21. יחס ההון המזערי של הבנק טרם תקופת הוראת השעה.
תוספת בגין הלוואות לדיור	1% מיתרת הלוואות לדיור	1% מיתרת הלוואות לדיור	1% מיתרת הלוואות לדיור יחס הון עצמי רובד 1, וזאת למעט ^(**) :
לחישוב יחס הון עצמי רובד 1	במועד הדיווח	<ul style="list-style-type: none"> הלוואות לרכישת דירת מגורים שהועמדו בתקופה שבין 19.03.20 ועד ליום 30.09.21. הלוואות לדיור לכל מטרה שניתנו החל מיום 19.03.2020. 	

^(*) ביום 6 באוקטובר, 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון לקובץ שאלות ותשובות בדבר יישום הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 – מגבלות למתן הלוואות לדיור ובו בוצעה הבהרה לפיה דרישת ההון הנוספת בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור מתייחסת ליעד הון עצמי רובד 1 בלבד ואין חובה ליישמה גם ביחס ליעד ההון הכולל.

^(**) יתרת הלוואות שניתנו במהלך התקופה כ- 3.3 מיליארדי ש"ח.

(4) ביום 22 במאי, 2022 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "עדכון הוראה 203 – מדידה והלימון הון – הגישה הסטנדרטית – סיכון אשראי" במסגרתו נקבע כי יש לשקלל משקל סיכון של 150% על הלוואות המיועדות לרכישת קרקע למטרות פיתוח או בנייה, בשיעור העולה על 80% משווי הנכס הנרכש (LTV), למעט הלוואות לרכישת קרקע חקלאית והלוואות לרכישת קרקע לשימוש עצמי כמפורט בחוזר, החל מהדוחות הכספיים מיום 30 ביוני 2022 ואילך. הבנק רשאי לפרוס את השפעת השינוי במשקל הסיכון על יחס הלימות ההון בגין מלאי הלוואות הקיים אצלו ביום התחילה, בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023.

(5) להערכת הבנק יישום העדכון צפוי להביא לירידה ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.1% וכ-0.1% בהתאמה וזאת כתוצאה מעליה בסך נכסי הסיכון בגין חשיפה לענף ביום ונדל"ן בסך של כ-66.0 מיליוני ש"ח, אשר יפרסו בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 30 ביוני 2023.

חלק 3 - הרכב ההון

טבלה מספר 3 - הרכב ההון הפיקוחי (CC1):

הפניות למאזן הפיקוחי (%)	ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2021		ליום 30 ביוני 2022		
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3 במיליוני ₪	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	
							הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים
1+2	-	226.8	-	226.8	-	255.4	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1
3	-	906.0	-	846.5	-	930.6	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן
4	-	(6.1)	-	(3.3)	-	(21.6)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי
5	-	-	-	-	-	31.6	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג (זכויות מיעוט)
-	-	1,126.7	-	1,070.0	-	1,196.0	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
							הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים
9	-	(5.5)	-	(8.3)	-	(2.8)	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי
-	-	-	-	-	-	(1.9)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
-	-	(5.5)	-	(8.3)	-	(4.7)	סך הכל ההתאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
-	-	1,121.2	-	1,061.7	-	1,191.3	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
							הון רובד 2:
18A	-	253.1	-	251.3	-	260.4	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
20	-	110.1	-	115.6	-	125.5	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
-	-	363.2	-	366.9	-	385.9	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
-	-	363.2	-	366.9	-	385.9	סך הכל הון רובד 2
-	-	1,484.4	-	1,428.6	-	1,577.2	סך ההון
-	-	10,465.8	-	10,236.2	-	11,328.6	סך נכסי סיכון משוקללים

הרכב ההון הפיקוחי (CC1): (המשוך)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2022	
יחסי הון וכריות לשימור הון			
10.7%	10.4%	10.5%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
10.7%	10.4%	10.5%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
14.2%	13.9%	13.9%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			
8.6%	8.6%	9.5%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
8.6%	8.6%	9.5%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
11.5%	12.1%	12.5%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			
53.0	68.4	56.5	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			
110.1	115.6	125.5	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
110.1	115.6	125.5	התקרה להכללה הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית

* לגילוי על הקשר בין המאזן ורכיבי ההון הפיקוחי, ראה תוספת א' בדוח על הסיכונים השנתי.

חלק 4 – יחס המינוף

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 של הפיקוח על הבנקים בנושא יחס מינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שאינו מבוסס סיכון, אשר יפעל כמדידה משלימה לדרישות ההון מבוססות הסיכון. יחס המינוף נועד להגביל את רמת המינוף בתאגיד הבנקאי בכדי למנוע מצב שבו רמת המינוף תפגע במערכת הפיננסית ובכלכלה, מצב שעלול להתרחש בעיקר, בעת ירידה בערך הנכסים, ובכך, לחזק את דרישות ההון מבוססות סיכון. יחס המינוף מוגדר כמדידת ההון (מונה) מחולקת במדידת החשיפה (מכנה), כאשר היחס מבוסס באחוזים. מדידת ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 (ההון הפיקוחי). מדידת החשיפה לצורך יחס מינוף תהיה בדרך כלל עקבית עם הערכים החשבונאיים, כאשר:

- חשיפות מאזניות וחשיפות של פריטים שאינם נגזרים יכללו במדידת החשיפות בניכוי הפרשות פרטניות והתאמות שווי.
- לא יתרו קיזוזי הלוואות ופיקדונות.

תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. נקבע יחס של 6% לשני הבנקים הגדולים. תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף כאמור החל מיום 1 בינואר 2018, אלא אם התאגיד הבנקאי עמד בדרישה ליחס מינוף, כאמור ביום פרסום ההוראה. לאור זאת, הבנק אינו רשאי לרדת מהסף שנקבע בהוראה.

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 עומד ביום 30 ליוני 2022 על ערך זהה לרבעון הקודם, 6.3%, כאשר העלייה בחשיפת הבנק לצורך יחס המינוף (תוצאת העלייה בביצועי האשראי) קוזזה על ידי העלייה בהון רובד 1 של הבנק, ראה טבלה מספר 4 וטבלה מספר 5 להלן. הבנק נמצא במרחק רב מהמגבלה הרגולטורית וזאת, לאורך תקופה ארוכה, וניתוחי הרגישות שהוא מבצע מלמדים כי נדרש שינוי מהותי ביותר בהון רובד 1 של הבנק או בחשיפה שלו, על מנת שיגיע לגבולות המגבלה.

טבלה מספר 4 - השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LRI):

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2022	
במיליוני ש"ח			
16,837.0	16,082.6	18,029.5	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
-	-	-	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמה: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
887.1	755.4	727.8	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
104.6	107.3	120.8	התאמות אחרות
17,878.7	16,945.3	18,878.1	חשיפה לצורך יחס המינוף

טבלה מספר 5 - יחס המינוף (LR2):

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 30 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2022	
במיליוני ש"ח			
			חשיפות מאזניות
16,944.5	16,195.8	18,154.0	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות)
(5.5)	(8.3)	(4.7)	סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1
16,939.0	16,187.5	18,149.3	סך החשיפות המאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
			חשיפות בגין נגזרים
1.1	1.1	0.3	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
1.5	1.3	0.7	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מנכסים במאזן בהתאם להוראות דיווח לציבור
-	-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	(קיצוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו)
2.6	2.4	1.0	סך החשיפות בגין נגזרים
			חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיצוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	(סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
			חשיפות חוץ מאזניות אחרות
3,142.1	2,369.6	2,167.1	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(2,255.0)	(1,614.2)	(1,439.3)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
887.1	755.4	727.8	פריטים חוץ מאזניים
			הון וסך החשיפות
1,121.2	1,061.7	1,191.3	הון רובד 1
17,828.7	16,945.3	18,878.1	סך החשיפות
			יחס המינוף
6.3%	6.3%	6.3%	יחס המינוף בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 218

חלק 5 - סיכון אשראי

התפשטות נגיף הקורונה והמשבר העולמי בשנת 2020 הביאו לעלייה בשיעור האבטלה, לפגיעה בחוסנם של משקי הבית ולהאטה בפעילות בענף הנדל"ן, ומשך היו לה השלכות על עסקי הבנק, לרבות בגין עלייה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לווים, בעיקר מקרב משקי הבית ובגין ההאטה בפעילות הכלכלית. הבנק נקט מספר פעולות, ביניהם, התאמת תהליך ומודל החיתום שלו למצב שנוצר עקב פרוץ המגיפה ופוטנציאל הפגיעה בהכנסות הלווים, והגברת פעולות הניטור והבקרה של יחידות הבנק השונות, על מנת להבטיח כי השפעת המגיפה על פרופיל סיכון האשראי של הבנק, הינה נמוכה ככל שניתן. הבנק נקט השמרות המתחייבת בקביעת רמת ההפרשות, שכן, מדובר על אירוע שלא היה לו תקדים בעבר, שלווה בצעדים שלא ניתן היה לצפות מראש את השפעתם על פרופיל הסיכון של הלקוחות ותיק הבנק וזאת, לאור אי הוודאות שגרמה המגפה. בפרט, כאמור לעיל, ניטר הבנק את השפעת המתוים השונים שקבע בנק ישראל על מנת להקל עם הלקוחות, במטרה לעקוב אחר התפתחות שיעורי הכשל בתיקי האשראי שלו.

חזרת המשק לשגרת פעילות החל מהרבעון הראשון של שנת 2021 הקטינה את אי הוודאות, הביאה לעלייה בביצועי אשראי, כשבנוסף, חלה ירידה משמעותית בהקפאת התשלומים באשראי למגזר משקי הבית (לדיוור ואחר). בנוסף, יציאתם של הלווים ממתווה ההקפאה התרחשה ללא עלייה משמעותית ברמת הכשלים, קרי, בפרופיל סיכון נמוך יחסית. הבנק ממשיך לעקוב אחר התפתחות פרופיל הסיכון של לווים אלו, ראה טבלה מספר 6 להלן, המלמדת על ירידה בחובות שנדחו ועל רמה נמוכה של חובות בעייתיים בהלוואות צרכניות ובהלוואות לדיוור.

שיפור זה הביא לירידה מתמשכת בשיעורי הכשל גם יחסית לערכם טרום הקורונה בעיקר, בתיק האשראי הצרכני, כשבתיק האשראי לדיוור היא נותרה נמוכה. כתוצאה חלה ירידה במחיקות הבנק כך שבמהלך שנת 2021 החזיר הבנק את מלוא ההפרשות שביצע בגין האשראי הצרכני, בשנת 2020. בשנת 2021, כמו גם במהלך הרבעון הקודם והנוכחי של שנת 2022 נמשכה מגמה זו, כאשר רמת הביצועים של הבנק המשיכה לעלות בכל סגמנטי האשראי, תוך שהוא שומר על פרופיל סיכון יציב ונמוך יחסית, המתבטא במדדי הסיכון השונים ועמידה בתאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון. שיעור הכשלים בתיק המשכנתאות ובתיק הצרכני המשיכו לרדת ורמת ההפרשה הצפויה היא נמוכה יחסית לעבר, כולל באשראי הצרכני, תוצאה גם של שיפור משמעותי באיכות ותמהיל תיק האשראי הצרכני המתבטא בעלייה בחשיפות המדרגות גבוה. שיעור המחיקות מתיק זה נמוך משמעותית ממצבו טרום הקורונה ומהיעדים שקבע הבנק בתכנית העבודה שלו לשנת 2022.

במהלך הרבעון הנוכחי, כמו גם ברבעון הקודם, לא חל שינוי משמעותי בשיעור יחס ההחזר ושיעור ה- **LTV** של תיק האשראי למשכנתאות של הבנק, והם שומרים על ערכים בתוך תאבון הסיכון של הבנק. שיעור ביצועי ההלוואות ביחס החזר הגבוה מ- 40% הוא נמוך והבנק מקפיד על חיתום המתבצע על ידי יחידת האשראי במטה הבנק לכל הלוואה הניתנת מעל סף יחס החזר שנקבע, בהתאם לתרחישים שבחנו את השפעת עליית הריבית על יחס החזר של הלווים. שיעור הביצוע ב- **LTV** הגבוה מ- 60% גדל הרבעון, וכן, חלקו במלאי התיק (בין היתר, בעקבות מכירת שני תיקי משכנתאות למוסדיים, שאינם רוכשים תיקים מעל **LTV** של 60%), אך הוא נותר ברמה ההולמת את מדיניות הסיכון של הבנק ותאבון הסיכון שנקבע בה.

מתחילת השנה, ובפרט, ברבעון הנוכחי, חלה עלייה בביצועי ההלוואות לתקופה של מעל 25 שנה, בין היתר, עקב שינוי שביצע דירקטוריון הבנק בתאבון הסיכון כבר בתחילת הרבעון השני, על מנת להקל על יחס החזר של לקוחות הבנק שהוא להערכת הבנק, הגורם העיקרי לפוטנציאל לכשל. הבנק ממשיך לעקוב אחר התפתחות מדדי הסיכון בתיק באופן סדיר, כאשר הוא בוחן גם תתי תיקים (סגמנטים) בתיק האשראי למשכנתאות, על מנת לזהות כל התפתחות היכולה לנבוע ממגמת העלייה בריבית, ברמת הסיכון של התיק, שנכון לרבעון הנוכחי נותרה נמוכה, באופן דומה לרמתה מזה כמה רבעונים. ראה טבלאות מספר 29, 30, 31 **בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022**.

שיעור הכשלים בתיק האשראי הצרכני של הבנק ברבעון הנוכחי דומה לזה של הרבעון הקודם. הבנק השיק בתחילת הרבעון השלישי בהצלחה מערך חיתום חדש שנועד לתת הצעות ערך טובות יותר ללקוחותיו. כחלק ממערך החיתום עודכן מודל החיתום של הבנק, שנועד לאפשר לבנק לשמור על רמת הכשל הנוכחית בתיק, ואף להקטינה באמצעות ניטור שוטף ודינאמי של תמהיל התיק לנוכח פרופיל הסיכון שלו, כפי שנקבע עם השקת מערך החיתום החדש של הבנק והמשך שדרוג תהליכי הגבייה. האשראי הצרכני של הבנק נמצא בתהליכי בקרה סדורים, הבוחנים את רמת הביצועים, הדרוגים, הכשלים ופרמטרים נוספים ברמת התיק וברמת הערוצים בהם פועל הבנק; האינטרנט, הסניפים ונקודות המכירה. הבנק ממשיך לפעול באמצעות כלים מגוונים על מנת להבטיח כי תמהיל התיק ורמת הכשלים והמחיקות בתיק ישמרו, כולל הפקת דוחות יומיים לבחינת העמידה בתמהיל התיק שקבע הבנק, וכחלק מזה, הוא בוחן את מקורות הכשל בערוצים השונים, כגון, פיגורים וחדלות פרעון, על מנת לנסות לזהות אותם בתהליך החיתום או במהלך חיי ההלוואה. תיקי האשראי מאותגרים באמצעות מבחני קיצון, כולל התרחיש האחיד של בנק ישראל, על מנת להעריך מבעוד מועד השפעת שינוי המאקרו במשק על איכותם.

גם רמת הכשל בתיק הנדל"ן של הבנק נמצאת ברמה נמוכה, המשך ישיר לרמתה טרום הקורונה. הבנק מקפיד על חיתום עסקאות חדשות ועל עמידה במדדי סיכון שמרניים, כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון במדיניות האשראי, על מנת לשמור על איכותו של התיק.

כתוצאה, שומר הבנק על רמת מחיקות נטו מזערית במשכנתאות ובמסחרי, ועל רמה נמוכה יחסית שלהן באשראי הצרכני, ראה טבלה מספר 8.

שיטתית בתנאי חובות במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה

כחלק מהתמודדות עם משבר הקורונה, קבע בנק ישראל מספר מתווים שנועדו להקל על לקוחות הבנק. החל מיום 1 בינואר 2021 נכנס לתוקפו המתווה הנוסף והאחרון ובו ניתן דגש על המשך מתן הקלה ללקוחות לצד הסדרת לוח תשלומים מקל לפירעון החוב, זאת בשונה מהקפאה או דחיית החוב בהתאם למתווה הקודם. הבנק ביצע וממשיך לבצע מעקב אחר פרופיל סיכוני האשראי של לקוחותיו במתווים השונים, ולעובדה, שהם יצאו ממשבר הקורונה ברמת כשל נמוכה יחסית לצפוי מאירוע שכזה, יש השפעה מהותית על הירידה המתמשכת בשיעורי הפרשה באשראי הצרכני ועל הרמה הנמוכה והפרמננטית של רמת הפרשה במשכנתאות. ראה לעיל, חלק 5 – סיכון אשראי.

טבלה מספר 6 להלן מלמדת על הירידה בחובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים במהלך הרבעון האחרון וירידה ברמת החוב הרשומה בניגום, כמו גם רמה נמוכה של חובות בעייתיים לאחר סיום מועד ההקפאה במגזר הצרכני, וכן, בהלוואות לדיור, יחסית לגודלו של תיק הבנק. כפי שצוין לעיל, נתונים אלה תרמו לירידת רמת הכשל באשראי הצרכני שהיא ירידה מתמשכת ותרמו לשמירה על הרמה הנמוכה של הכשל במשכנתאות. טבלה מספר 7 להלן מלמדת על הירידה שחלה ברבעון הנוכחי יחסית לרבעון המקביל בשנה הקודמת ביתרת הפרשות להפסדי אשראי או ירידת ערך, כאשר יתרת החוב בפיגור של 90 יום או מעלה נשארת ברמה דומה לזו של הרבעון המקביל בשנה הקודמת (מוגדרים כ- "פגומים", בהתאם להגדרות לפני עידן ה- CECL). טבלה מספר 8 להלן מלמדת על יציבות ברבעון הנוכחי במחיקות נטו ובסיכון האשראי הבעייתי, יחסית לרבעון הקודם.

טבלה מספר 6 - חובות אשר בוצעה לגביהם דחיית תשלומים במסגרת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואשר לא סווגו כארגון מחדש של חוב בעייתי, בהתאם להנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל (במיליוני שקלים):

חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים, נכון למועד הדיווח ^(א)								
פירוט נוסף של יתרת החוב הרשומה של חובות אשר נמצאים בדחיית תשלומים								
חובות לא בעייתיים								
סה"כ חובות לא בעייתיים	חובות בדירוג ביצוע אשראי שאינם בפיגור	חובות בדירוג ביצוע אשראי, בפיגור של 30 ימים או יותר	חובות שאינם בדירוג ביצוע אשראי	חובות בעייתיים	סכום התשלומים שנדחו	מספר הלוואות	יתרת חוב רשומה ^(ב)	
-	-	-	-	-	-	-	-	עסקים גדולים
-	-	-	-	-	-	-	-	עסקים בינוניים
72.9	72.9	-	-	-	11.1	49.0	72.9	עסקים קטנים
45.4	45.4	-	-	1.0	27.9	998.0	46.4	אנשים פרטיים - לא דיור
636.6	608.8	27.8	-	1.2	81.2	1,305.0	637.8	הלוואות לדיור
754.9	727.1	27.8	-	2.2	120.2	2,352.0	757.1	סך הכל ליום 30 ביוני 2022
817.6	793.8	23.8	-	4.8	126.1	2,459.0	822.4	סך הכל ליום 31 במרץ 2022
870.0	848.0	22.0	-	3.5	134.6	2,572.0	873.5	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2021
949.3	917.2	32.1	-	4.5	154.8	2,670.0	953.8	סך הכל ליום 30 בספטמבר 2021
1,066.5	1,047.0	19.5	-	5.3	164.3	2,902.0	1,071.8	סך הכל ליום 30 ביוני 2021

* יתרה חובות אשר נכללים במתווה הנוסף, ודחיית התשלומים בוצעה באופן של שינוי לוח התשלומים.

חובות אשר תקופת דחיית התשלומים בניגים הסתיימה, נכון למועד הדיווח ⁽⁴⁾	
חובות שנכנסו לפיגור של 30 יום	יתרת חוב רשומה
או יותר לאחר סיום תקופת הדחיה, אך לא סווגו כבעייתיים	
-	-
-	-
1.9	165.8
2.3	120.2
31.3	1,262.0
35.5	1,548.0
33.9	1,725.1
5.3	1,863.4
5.3	2,107.5
-	2,169.7

פירוט נוסף של חובות שנמצאים בדחיית תשלומים, לפי משך תקופת דחיית התשלומים ⁽²⁾ ⁽⁴⁾		
חובות לא בעייתיים		
חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-3 ועד 6 חודשים	חובות לגביהם בוצעה דחיה של יותר מ-6 חודשים	
-	-	עסקים גדולים
-	-	עסקים בינוניים
72.9	-	עסקים קטנים
44.1	1.3	אנשים פרטיים - לא דיור
636.6	-	הלוואות לדיור
753.6	1.3	סך הכל ליום 30 ביוני 2022
816.3	1.3	סך הכל ליום 31 במרץ 2022
868.8	1.2	סך הכל ליום 31 בדצמבר 2021
948.2	1.1	סך הכל ליום 30 בספטמבר 2021
987.5	79.0	סך הכל ליום 30 ביוני 2021

⁽¹⁾ תקופת דחיית התשלומים הינה התקופה המצטברת שניתנו לחוב מתחילת ההתמודדות עם נגיף הקורונה, ואינה כוללת דחייה אשר לה הלווה זכאי לפי כל דין.

⁽²⁾ סיווג החובות בוצע לפי אותם מבחנים שבהן הבנק מבצע את הערכה באופן שוטף בגין חובות אשר נמצאים אינם בדחיית תשלומים.

⁽³⁾ אשראי לעסקים קטנים המוצג הינו אשראי בשעבוד נכסי נדלן.

⁽⁴⁾ חוב אשר תקופת דחיית התשלומים בניג הסתיימה הינו חוב אשר מועד התשלום החוזי האחרון שלו שנדחה במסגרת המתווה חלף לפני תאריך הדיווח. לדוגמה חוב שחוזר לשלם בחודש יולי והתשלום החוזי האחרון שלו שנדחה היה בחודש מרץ, יוגדר כחוב אשר תקופת דחיית התשלומים בניג הסתיימה ליום 30 ביולי, 2022.

⁽⁵⁾ מזה חובות אשר נכללים במתווה הנוסף, דחיית התשלומים בוצעה באופן של שינוי לוח התשלומים: יתרת חוב רשומה של אשראי לעסקים קטנים 61.6 מיליוני ש"ח, אשראי לאנשים פרטיים - לא דיור בסך 46.4 מיליוני ש"ח והלוואות לדיור בסך 627.4 מיליוני ש"ח.

איכות האשראי של חשיכות אשראי (CR1)

טבלה מספר 7 – איכות האשראי של חשיכות אשראי

ליום 30 ביוני 2022					
יתרות נטו (א-ב-ג)	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות ברזטו*		לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
		אחרים	פגומים		
13,713.1	128.6	13,701.3	140.4	חובות, למעט אגרות חוב	
947.7	-	950.1	-	אגרות חוב	
2,165.5	1.6	2,167.1	-	חשיכות חוץ מאזניות	
16,826.3	130.2	16,818.5	140.4	סך הכל	

ליום 30 ביוני 2021					
יתרות נטו (א-ב-ג)	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות ברזטו*		פגומים	
		אחרים	פגומים		
12,161.1	157.8	12,182.5	136.4	חובות, למעט אגרות חוב	
684.8	-	684.8	-	אגרות חוב	
2,366.5	3.1	2,369.6	-	חשיכות חוץ מאזניות	
15,212.4	160.9	15,236.9	136.4	סך הכל	

ליום 31 בדצמבר 2021					
יתרות נטו (א-ב-ג)	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות ברזטו*		פגומים	
		אחרים	פגומים		
12,426.0	113.2	12,398.7	140.5	חובות, למעט אגרות חוב	
642.9	-	642.9	-	אגרות חוב	
3,137.8	3.4	3,141.2	-	חשיכות חוץ מאזניות	
16,206.7	116.6	16,182.8	140.5	סך הכל	

* הסכום הינו הערך החשבונאי, ברזטו לפני הפרשה להפסדי אשראי, מקדמי המרה (CCF) ושיטות להפחתת סיכון אשראי (CRM).

הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL)

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. ביום 28 במרס 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב במסגרתו נדרש, בין היתר, ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי (ASU 2016-13). ביום 29 בנובמבר 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר "יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כולל שילוב של הכללים החדשים בהוראות הדיווח לציבור. על תאגידים בבנקאיים ליישם את התקן החדש החל מיום 1 בינואר 2022. המודל החשבונאי שיושם עד כה היה מבוסס על התהוות הפסד ראשוני בפועל – תוך הבאה בחשבון של הפסדים שהתהוו אך טרם נתגלו כבעייתיים במסגרת ההפרשה הקבוצתית. המודל החשבונאי החדש הוא צופה פני עתיד. בהתאם למודל החדש יש להכיר בהפסד הצפוי לאורך כל חיי ההלוואה כבר במועד מתן ההלוואה. משמע יש לתת ביטוי להסתברות שהלווה יגיע למצב של חוסר יכולת לפרוע את חובו לאורך כל מח"מ ההלוואה. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של הבנק, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, תומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים במקרה של אירוע שאינו בשגרה, ולחיצוק הקשר בין ניהול סיכונים לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים. תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן:

- ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך כל חיי האשראי במועד שבו הנכס הפיננסי נוצר או נרכש, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה.
- מדידת ההפרשה להפסדי אשראי תתבסס על חלוקת תיק האשראי של הבנק לקבוצות (סגמנטים) החולקות מאפייני סיכון דומים.
- באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים, לצד התחשבות בניסיון היסטורי מותאם לתנאים נוכחיים.
- יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי.
- באגרות חוב בתיק הזמין למכירה, ירדת ערך הקשורה להפסד אשראי, מוכרת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ומתואמת בכל תקופה לשינויים בסיכון האשראי ובכך מאפשרת השבת ירידת ערך באשראי בתקופות עתידיות בהתבסס על שיפורים באשראי.
- הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, לרבות הלוואות לדיור, אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כאמור, השיטה החדשה קובעת את ההפרשות גם לעתיד, קרי, למח"מ (משך החיים הממוצע) תיק האשראי בסגמנטים השונים שלו, והיא מתבצעת בשלושה שלבים: בשלב הראשון נבחנת, בדומה להוראה הקודמת, רמת ההפרשות ההיסטורית באמצעות שיטה הנקבעת על ידי הבנק, קרי, הבנק משתמש במודל פנימי על פי החלטתו, כשהשימוש במודל צריך להיות מנומק, מתועד ונמצא תחת בקרה הדוקה. כאמור לעיל, בחר הבנק בשיטה שמרנית לחישוב ההפרשות ההיסטוריות, שיטת ה- **REMAINING LIFE**.

בשלב השני מותאמת ההפרשה ההיסטורית אשר חושבה בשלב הראשון למצב הנוכחי, על ידי מקדמים איכותיים וכמותיים המעידים על שינויים או פוטנציאל לשינויים בתיק האשראי על פי גורמי סיכון שונים היכולים להשפיע על ההפרשות בעתיד, כמו שינוי במדיניות החיתום של הבנק או שינוי בתאבון הסיכון של הבנק. בשלב השלישי, שכאמור לא נכלל בשיטת ההפרשות הישנה, מותאמת ההפרשה לעתיד, באמצעות בחינת השפעת המאקרו על רמת ההפרשות הצפויה מהתיק לטווח קצר יחסית, וכן, בהתחשב במשך החיים הצפוי של התיק לאחר פירעונות מוקדמים, וזאת, כדי להבטיח כי רמת ההפרשות הנקבעת על ידי הבנק במצב הנוכחי מספקת גם לעתיד.

הבנק פועל בהתאם להוראות בנק ישראל והשלים את המהלך לחישוב ההפרשות בשיטת ה- **CECL**, תחת בקרה של רואי החשבון של הבנק. הבנק נקט גישה שמרנית לחישוב ההפרשות בשיטה החדשה בכל הפרמטרים הרלבנטיים, על מנת להבטיח כי רמת ההפרשות שלו מספקת את צרכי הנוכחיים ואת צרכי לעתיד. בנוסף, היות והמודל החדש כולל מרכיבים שונים הנתונים להחלטת הבנק ומשתמש במודלים שונים לצורך חישוב ההפרשה, קבע הבנק כי החישובים יבוצעו תחת בקרה הדוקה,

כולל תיקוף סדיר של המודלים המשמשים את הבנק לצרכי החישוב ועל פי מדיניות הבנק לתיקוף מודלים. רמת ההפרשות שקבע הבנק מאותרת על ידי חטיבת הסיכונים בשיטה אלטרנטיבית ושמרנית פחות מזו שבה נקט הבנק, על מנת להבטיח כי הבנק אכן קבע רמת הפרשה התואמת את מדיניות ההפרשות שלו. נכון למועד החישוב לראשונה, לא חל שינוי מהותי בהפרשות הבנק, יחסית להפרשות שחושבו בשיטה הקודמת לשיטת ה- CECL. נכון לרבעון השני, חל שינוי נמוך יחסית בהפרשות הנובע בעיקר, מעלייה בביצועי תיק האשראי ברבעון הנכחי.

הבנק נקט שיטת חישוב שהיא שיטה מקובלת בעולם, ונחשבת כשיטה שמרנית יחסית לשיטות אחרות, שכן היא מחילה את הפסדי העבר באופן מלא על מח"מ ההלוואות בתיק ביום החישוב. לפיכך, השיטה איננה מבטא באופן מלא את השיפור היציב שחל בתיק האשראי הצרכני בשנה האחרונה והמצב בפועל, נכון ליום החישוב. הבנק גם איננו מתאים את הירידה המהותית בשיעור הכשל בתקופה האחרונה באמצעות המקדמים האיכותיים, והיות ובחר תקופת זמן ארוכה לחישוב ההפרשות בעבר (10 שנים), השיפור המתמשך בתיק האשראי הצרכני וגם בתיק המשכנתאות במהלך התקופה האחרונה איננו בא לידי ביטוי מלא בעת שמחילים את ההפרשה לעתיד, קרי, לאורך מח"מ ההלוואה. באופן דומה, השמרנות באה לידי ביטוי בכך ששיעור הכשלים/המחיקות של תיקי הבנק מעת מועד מתן ההלוואה אינו זהה לאורך מח"מ ההלוואה (עלייה בשנים הראשונות, וירידה בשנים מאוחרות יותר של ההלוואה), אך השיטה שבה בחר הבנק איננה מביאה זאת בחשבון, והיא מחילה את שיעור ההפרשות ההיסטורי (שכאמור, איננו מבטא את השיפור ברמת התיק) על מלוא תקופת ההלוואה, וזאת, באופן זהה לכל אחת מהשנים בעתיד. נדגיש כי מדיניות הבנק לגבי מקרה הפוך, שבו ההפרשות ההיסטוריות במהלך 10 השנים האחרונות היו נמוכות, אך בתקופה הקרובה למועד החישוב הן ימצאו בעלייה, היא להגדיל את תוצאות החישוב באמצעות המקדמים האיכותיים, כדי לבטא עלייה זו.

בתקופת היישום לראשונה, סך כל ההפרשה קטנה ב- 7.1 מיליון שקלים. ההפרשה לדיור קטנה ב- 16 מיליון שקלים וההפרשה בצרכני גדלה ב- 12.5 מיליון שקלים, ראה [טבלה מספר 27 בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022](#). שיעור ההפרשה מיתרת האשראי לדיור עומדת על 0.42%, שיעור ההפרשה מיתרת האשראי לאנשים פרטיים אחר עומדת על 5.2% ושיעור ההפרשה מיתרת האשראי המסחרי עומדת על 0.33%, ראה [טבלה מספר 28 בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022](#). בתקופת הדוח נרשמה עלייה בהפרשה הקבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים בסך של כ-11.6 מיליון ש"ח ומהפרשה בגין הלוואות לדיור בסך של 5.1 מיליון ש"ח. בנוסף, נרשמה עלייה בהפרשה בגין אשראי מסחרי ורכישת תיקים בסך 4.7 מיליון ש"ח. הגידול בהפרשה הקבוצתית בתקופת הדוח נובע בעיקרו מעלייה ביתרות האשראי ביחס לתחילת השנה. ראה [טבלה מספר 25 בדוח הכספי ליום 30 ביוני 2022](#).

לפרטים נוספים ראה [טבלה 25, טבלה 27 וטבלה 28 בפרק 3.1 וביאור 1 בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022](#).

יתרה ליום 30 ביוני 2022							
הפסדי אשראי ⁽⁶⁾							
יתרת הפרשה	הוצאות בגין	מדה: סיכון	מדה: סיכון	מדה: דירוג	סיכון אשראי כולל		
להפסדי אשראי	הפסדי אשראי	אשראי לא	אשראי בעייתי	ביצוע אשראי		(8) (7) (6)	
(6)	(6)	צובר ⁽⁸⁾	(6)	(4)			
מחיקות	חשבונאיות נטו						
							ציבור - מסחר
0.7	0.1	0.4	5.8	10.0	1,744.4	1,819.8	בינוני ונדל"ן - בינוני ⁽⁶⁾
2.3	-	0.4	-	1.8	1,099.8	1,101.6	בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6.4	0.9	3.1	2.3	2.3	435.0	437.3	שירותים פיננסיים
2.0	-	1.8	-	-	135.9	135.9	אחרים
11.4	1.0	5.7	8.1	14.1	3,415.1	3,494.6	סך הכל מסחרי⁽⁷⁾
45.4	-	5.6	122.3	122.3	10,525.1	10,778.6	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
73.4	7.0	18.6	1.5	19.0	1,331.7	1,417.7	אנשים פרטיים - אחר
130.2	8.0	29.9	131.9	155.4	15,271.9	15,690.9	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	1,170.6	1,170.6	בנקים בישראל וממשלת ישראל
130.2	8.0	29.9	131.9	155.4	16,442.5	16,861.5	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	75.2	75.2	בנקים וממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	24.4	24.4	אחרים בחו"ל
130.2	8.0	29.9	131.9	155.4	16,542.1	16,961.1	סך הכל

⁽¹⁾ סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 13,841.7 מיליוני ש"ח, אג"ח - 950.1 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.3 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה - 2,167.0 מיליוני ש"ח.

⁽²⁾ אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

⁽³⁾ כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן) בסעיף התחייבויות אחרות).

⁽⁴⁾ סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

⁽⁵⁾ סיכון אשראי מאזני וחוסך מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

⁽⁶⁾ כולל הלוואות לדירור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 192.5 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 106.6 מיליוני ש"ח.

⁽⁷⁾ כולל הלוואות המגובות בתזרים הלוואות רכב בסך 182.0 מיליוני ש"ח בגינם בוצעה הפרשה קבוצתית בסך של 2.3 מיליוני ש"ח.

⁽⁸⁾ החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

טבלה מספר 8 - סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשך):

יתרה ליום 30 ביוני 2021							
הפסדי אשראי ⁽⁶⁾							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי פגום	מזה: סיכון	מזה: דירוג	סיכון אשראי כולל ⁽⁸⁾	
				אשראי בעייתי ⁽⁷⁾	ביצוע אשראי ⁽⁴⁾	כולל ⁽⁸⁾	
						ציבור - מסחר	
3.9	-	(0.6)	-	8.5	1,729.4	1,776.0	בינוני ונדל"ן - בינוני ⁽⁶⁾
3.5	-	1.0	1.5	2.2	914.4	916.6	בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4.0	0.8	(0.6)	2.3	2.3	392.1	394.4	שירותים פיננסיים
1.6	0.1	0.1	1.4	1.4	41.1	42.5	אחרים
13.0	0.9	(0.1)	5.2	14.4	3,077.0	3,129.5	סך הכל מסחרי
56.5	-	(0.6)	3.7	117.7	9,875.5	10,097.3	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
91.5	6.1	(25.3)	7.9	22.1	1,274.5	1,328.7	אנשים פרטיים - אחר
161.0	7.0	(26.0)	16.8	154.2	14,227.0	14,555.5	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	780.5	780.5	בנקים בישראל וממשלת ישראל
161.0	7.0	(26.0)	16.8	154.2	15,007.5	15,336.0	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	0.5	0.5	בנקים וממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	61.1	61.1	אחרים בחו"ל
161.0	7.0	(26.0)	16.8	154.2	15,069.1	15,397.6	סך הכל

⁽¹⁾ סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 12,318.9 מיליוני ש"ח, אג"ח - 684.8 מיליוני ש"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים - 2.5 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנבלות חבות של לווה - 2,369.6 מיליוני ש"ח.

⁽²⁾ אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

⁽³⁾ כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוציגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

⁽⁴⁾ סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

⁽⁵⁾ סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

⁽⁶⁾ כולל הלוואות לדירור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 245.5 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 164.1 מיליוני ש"ח.

⁽⁷⁾ כולל הלוואה בסך 133 מיליוני ש"ח המגובה בתזרים הלוואות רכב, בגינה קיימת הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 3.6 מיליוני ש"ח.

⁽⁸⁾ כולל יתרה של חובות אשר תנאיהם שוננו במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה וסווגו כחובות בהשגחה מיוחדת ברבעון: בגין אנשים פרטיים - הלוואות לדירור בסך של 75.9 מיליוני ש"ח.

טבלה מספר 8 - סיכון אשראי לפי ענפי משק (המשוך):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021							
הפסדי אשראי (3)							
יתרת הפרשה	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בין הפסדי אשראי	מזה: סיכון		מזה: דירוג	סיכון אשראי	
			מזה: סיכון אשראי פגום	אשראי בעייתי (5)	ביצוע אשראי (4)	כולל (1) (2) (3) (6)	
להפסדי אשראי							
ציבור - מסחרי							
3.4	0.3	(0.8)	1.9	3.4	1,672.7	1,681.6	בינוי ונדל"ן - בינוי (6)
3.6	-	1.1	1.3	3.2	990.9	994.1	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
3.0	2.7	0.3	2.5	2.5	327.5	330.0	שירותים פיננסיים
1.7	-	0.1	-	-	53.5	53.5	אחרים
11.7	3.0	0.7	5.7	9.1	3,044.6	3,059.2	סך הכל מסחרי (7)
55.8	0.6	(0.7)	26.3	123.1	10,841.5	11,059.1	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
49.1	14.9	(58.9)	6.0	15.4	1,234.0	1,302.8	אנשים פרטיים - אחר
116.6	18.5	(58.9)	38.0	147.6	15,120.1	15,421.1	סך הכל ציבור - פעילות בישראל (8)
-	-	-	-	-	872.0	872.0	בנקים בישראל (7)
116.6	18.5	(58.9)	38.0	147.6	15,992.1	16,293.1	סך הכל פעילות בישראל
-	-	-	-	-	0.1	0.1	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	34.6	34.6	ממשלות בחו"ל
116.6	18.5	(58.9)	38.0	147.6	16,026.8	16,327.8	סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות מכשירים נגזרים. כולל: חובות(2) - 12,539.9 מיליוני ש"ח, אג"ח - 642.9 מיליוני ש"ח, נכסים בין מכשירים נגזרים - 4.5 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מנבולות חבות של לווה - 3,141.2 מיליוני ש"ח.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) כולל בין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(4) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בין הלוואות לדיור שבניקן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבניקן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(6) כולל הלוואות לדיור אשר הועמדו לקבוצות רכישה מסיימות הנמצאות בהליכי בנייה בסך של 182.4 מיליוני ש"ח ומסגרות שהועמדו לקבוצות אלו בסך של 122.7 מיליוני ש"ח.

(7) כולל הלוואה בסך 102.0 מיליוני ש"ח המגובה בתורים הלוואות רכב, בנייה בוצעה הפרשה קבוצתית בהתאם לסיכון הלוואות אלו, בסך של 3.3 מיליוני ש"ח.

(8) מזה 3.4 מיליוני ש"ח חוץ מאזני.

חשיפות למדינת זרות (על בסיס מאוחד)

ליום 30 ביוני 2022													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית ⁽²⁾		
					הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						המדינה		
					סך כל החשיפה המאזנית								
לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מדה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות לא צוברים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	(4) = (1) + (2) + (3) + (4)	חשיפה מאזנית נטו	ניכוי בין התחייבויות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽⁴⁾	למשלוחות ⁽⁴⁾	
במיליוני ₪													
99.5	232.3		11.0			331.8	-	-	-	175.1	81.5	75.2	ארצות הברית
63.8	84.8		-			148.6	-	-	-	131.7	16.9	-	אחרות
163.3	317.1		11.0			480.4	-	-	-	306.8	98.4	75.2	סך כל החשיפות למדינת זרות
0.3	-		-			0.3	-	-	-	0.3	-	-	סך כל החשיפות למדינת LDC

הערות:

שורת "סך הכל מדינת LDC", כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר " הפרשה נוספת לחובות מסופקים "; הסכום כולל את נתוני מדינת ליבריה. חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

פירוט ההערות, ראה בטבלת ההשוואה לתקופה קודמת בעמוד הבא.

טבלה מספר 9 – פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים (המשך):
חשיפות למדינת זרות (על בסיס מאוחד)

ליום 30 ביוני 2021																	
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾				חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾					חשיפה מאזנית ⁽²⁾								
לפרעון מעל שנה		לפרעון עד שנה		מאזני בעייתי		מאזני		סך חשיפה חוץ מאזנית		חשיפה מאזנית מעבר לגבול		המדינה					
										במדינה זרה לתושבים מקומיים		חשיפה מאזנית לפני ניכוי		חשיפה מאזנית			
מזל: סיכון אשורי חוץ		מאזני בעייתי		מאזני		מאזני		חשיפה מאזנית נטו		חשיפה מאזנית לפני ניכוי		חשיפה מאזנית					
								לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות		ניכוי בניין התחייבויות מקומיות		חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות					
לפרעון מעל שנה		לפרעון עד שנה		מאזני בעייתי		מאזני		מאזני		מאזני		מאזני					
שנה		שנה		שנה		שנה		שנה		שנה		שנה					
במיליוני ₪																	
	33.5		64.6		5.7		98.1		-		-		-	83.4	14.7	-	ארצות הברית
	60.8		25.7		30.6		86.5		-		-		-	77.1	9.4	-	אחרות
	94.3		90.3		36.3		184.6		-		-		-	160.5	24.1	-	סך כל החשיפות למדינת זרות
	0.7		-		-		0.7		-		-		-	0.7	-	-	סך כל החשיפות למדינת LDC

הערות:

שורת "סך הכל מדינת LDC", כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום כולל את נתוני מדינת ליבריה. חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- 1 על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי
- 2 סיכון אשראי מאזני וחוסר מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- 3 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מבלות חבות של לווה.
- 4 ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

טבלה מספר 9 – פירוט חשיפות לפי אזורים גיאוגרפיים (המשך):

חשיפות למדינת זרות (על בסיס מאוחד)

ליום 31 בדצמבר 2021													
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה חוץ מאזנית ⁽³⁾⁽²⁾					חשיפה מאזנית ⁽²⁾						
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			המדינה
							חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות ⁽⁴⁾	ניכוי בינן	לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לממשלות ⁽⁴⁾	לבנקים	
46.5	140.9	-	11.3	-	-	199.9	-	-	-	121.7	41.3	36.9	ארצות הברית
66.3	95.5	-	-	-	-	149.3	-	-	-	75.7	73.6	-	אחרות
112.8	236.4	-	11.3	-	-	349.2	-	-	-	197.4	114.9	36.9	סך כל החשיפות למדינת זרות
0.5	-	-	-	-	-	0.5	-	-	-	0.5	-	-	סך כל החשיפות למדינת LDC

הערות:

שורת "סך הכל מדינת LDC", כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"; הסכום כולל את נתוני מדינת ליבריה. חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- 1 על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי
- 2 סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- 3 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 4 ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

שיטות להפחתת סיכון אשראי – סקירה (CR3)

טבלה מספר 10 - נתונים על הפחתת סיכון אשראי (CR3)

ליום 30 ביוני 2022								לא מובטחים	
מובטחים								סך הכל:	יתרה מאזנית
מזה: על ידי נכרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח	סך הכל: יתרה מאזנית	סך הכל: יתרה מאזנית	
מזה: סכום	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית				
במיליוני ₪									
45.2	45.2	5.4	-	28.3	68.4	78.9	113.7	13,728.0	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	950.1	אגרות חוב
45.2	45.2	5.4	-	28.3	68.4	78.9	113.7	14,675.7	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	140.4	מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

ליום 30 ביוני 2021								לא מובטחים	
מובטחים								סך הכל:	יתרה מאזנית
מזה: על ידי נכרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח	סך הכל: יתרה מאזנית	סך הכל: יתרה מאזנית	
מזה: סכום	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית				
במיליוני ₪									
52.0	52.0	3.5	3.5	41.4	90.7	96.9	146.2	12,172.7	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	684.8	אגרות חוב
52.0	52.0	3.5	3.5	41.4	90.7	96.9	146.2	12,857.5	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	-	מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

ליום 31 בדצמבר 2021								לא מובטחים	
מובטחים								סך הכל:	יתרה מאזנית
מזה: על ידי נכרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח	סך הכל: יתרה מאזנית	סך הכל: יתרה מאזנית	
מזה: סכום	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית				
במיליוני ₪									
48.0	48.0	-	-	55.0	93.4	103.0	141.4	12,397.8	חובות, למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	642.9	אגרות חוב
48.0	48.0	-	-	55.0	93.4	103.0	141.4	13,040.7	סך הכל
-	-	-	-	-	-	-	-	140.5	מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

הגישה הסטנדרטית – חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)

טבלה מספר 11 – חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (הגישה הסטנדרטית) (CR5)

סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	ליום 30 ביוני 2022											משקל סיכון	
	אחר	250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	10%	0%		
במיליוני ₪													
3,519.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,519.7	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
27.9	-	-	-	-	-	-	-	-	27.9	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
187.4	-	-	-	-	-	-	9.3	-	178.1	-	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
40.7	-	-	-	-	-	-	-	-	40.7	-	-	-	חברות ניירות ערך
2,427.8	-	-	-	2,302.0	-	-	-	-	125.8	-	-	-	תאגידים
1,874.9	-	-	-	(3.1)	1,878.1	-	-	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
161.8	-	-	-	-	161.8	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
9,721.0	-	-	-	197.1	3,188.6	1,825.2	1,893.6	2,616.4	-	-	-	-	בביטחון נכס למגורים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
119.1	-	-	71.5	47.7	-	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
723.1	-	-	-	453.5	-	-	-	-	43.9	-	225.7	-	נכסים אחרים*
75.8	-	-	-	75.8	-	-	-	-	-	-	-	-	*מזה: בגין מניות
18,803.4	-	-	71.5	2,997.1	5,228.5	1,825.2	1,902.9	2,616.4	416.4	-	3,745.4	-	סך הכל
ליום 30 ביוני 2021													
סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	אחר	250%	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	10%	0%	משקל סיכון	
במיליוני ₪													
2,967.3	-	-	-	-	-	-	-	-	21.4	-	2,945.9	-	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
177.5	-	-	-	-	-	-	10.5	-	167.0	-	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
1,960.9	-	-	-	1,927.9	-	-	-	-	33.0	-	-	-	תאגידים
1,556.6	-	-	-	14.2	1,524.4	-	-	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
160.4	-	-	-	-	160.4	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
8,939.7	-	-	-	93.4	3,170.2	1,337.2	1,645.1	2,693.8	-	-	-	-	בביטחון נכס למגורים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
228.6	-	-	160.4	68.2	-	-	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
732.1	-	68.4	-	437.6	-	-	-	-	-	-	226.1	-	נכסים אחרים*
83.8	-	-	-	83.8	-	-	-	-	-	-	-	-	*מזה: בגין מניות
16,723.1	-	68.4	160.4	2,541.3	4,873.0	1,337.2	1,655.6	2,693.8	221.4	-	3,172.0	-	סך הכל

טבלה מספר 11 - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (המשוך) (CR5)

משקל סיכון	ליום 31 בדצמבר 2021											
	0%	10%	20%	35%	50%	60%	75%	100%	150%	250%	אחר	
	סך כל סכום חשיפת האשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)											
	במיליוני ₪											
ריבונותיות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	3,587.6	-	5.2	-	-	-	-	-	-	-	-	3,592.8
ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	-	-	46.5	-	-	-	-	-	-	-	-	46.5
בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	-	-	249.1	-	12.1	-	-	-	-	-	-	261.2
חברות ניירות ערך	-	-	-	-	-	-	-	21.8	-	-	-	21.8
תאגידים	-	-	46.1	-	-	-	-	1,836.2	-	-	-	1,882.3
חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	-	1,513.5	20.1	-	-	-	1,533.6
הלוואות לעסקים קטנים	-	-	-	-	-	-	148.6	-	-	-	-	148.6
בביטחון נכס למגורים	-	-	-	2,547.4	1,833.0	1,666.4	3,189.4	92.6	-	-	-	9,328.8
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	-	-	57.5	183.3	-	-	241.3
נכסים אחרים*	214.9	-	7.9	-	-	-	-	432.9	-	-	-	655.7
*מזה: בגין מניות	-	-	-	-	-	-	-	80.8	-	-	-	80.8
סך הכל	3,802.5	-	354.8	2,547.4	1,845.1	1,666.4	4,851.5	2,461.1	183.3	-	-	17,712.4

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCRI)

טבלה מספר 12 – ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCRI)

ליום 30 ביוני 2022			
RWA	CRM לאחר EAD	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
במיליוני ₪			
0.3	1.7	1.2	1.2
-	-	-	-
0.3	1.7	1.2	1.2
שיטת החשיפה הנוכחית			
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT)			
סך הכל			
ליום 30 ביוני 2021			
RWA	CRM לאחר EAD	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
במיליוני ₪			
3.9	19.4	1.8	0.1
-	-	-	-
3.9	19.4	1.8	0.1
שיטת החשיפה הנוכחית			
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT)			
סך הכל			
ליום 31 בדצמבר 2021			
RWA	CRM לאחר EAD	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף
במיליוני ₪			
0.2	0.8	0.1	0.7
-	-	-	-
0.2	0.8	0.1	0.7
שיטת החשיפה הנוכחית			
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT)			
סך הכל			

פעילות הבנק מול צדדים נגדיים מעוגנת במסמך מדיניות ייעודי. רמת הסיכון של הבנק נמוכה מאוד בגין אופן פעילותו מול הצדדים הנגדיים, וכפי שעולה מהחשיפה והקצאת ההון הנמוכה המצוינות בטבלה מספר 12 ובטבלה מספר 13.

הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)

טבלה מספר 13 – הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי (CVA) (CCR2)

ליום 30 ביוני 2022		
RWA	CRM לאחר EAD	
במיליוני ש"ח		
0.07	0.01	סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית
ליום 30 ביוני 2021		
RWA	CRM לאחר EAD	
במיליוני ש"ח		
0.29	0.02	סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית
ליום 31 בדצמבר 2021		
RWA	CRM לאחר EAD	
במיליוני ש"ח		
0.66	0.05	סך כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

חלק 6 – סיכון שוק

סיכון השוק הוא הסיכון להפסד או ירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת - שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.

התוצאות העסקיות, השווי ההוגן של הנכסים, התחייבויות, ההון העצמי ותזרימי המזומנים חשופים לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשער החליפין, במדד המחירים, במחירי ניירות ערך בארץ ובח"ל ובמדדים כלכליים נוספים.

סיכון השוק כולל מספר סוגי סיכונים ספציפיים, המנוהלים בבנק באופן דומה, על בסיס מסגרת עבודה, מדיניות ותאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון, כדלקמן:

- **סיכון ריבית** - סיכון הנובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בעקום הריבית לבין רגישות זו של ההתחייבויות. שינויים אלו עלולים להביא לשחיקת ההון של הבנק בשל ירידה עתידית בהכנסות המימון העלולה להיגרם כתוצאה מחשיפה לריבית בכל אחד מבסיסי ההצמדה השונים.
- **סיכון שער חליפין** - החשיפה לרווחי הבנק כתוצאה משינויים בשערים של המטבעות השונים בהם הבנק פועל במסגרת עסקיו.
- **סיכון אינפלציה** - הסיכון הנובע משינויים לא צפויים בקצב האינפלציה, כלומר משינויים במדד המחירים לצרכן.
- **סיכונים בסיס אחרים** - חשיפה לשינוי של מחירים של מניות, אופציות וכו'.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2022 הבנק עדכן את מסמך המדיניות שלו לניהול סיכונים שוק וריבית, וקבע מגבלות במונחי הון רובד 1, על מכלול גורמי הסיכון הנמצאים בתיקי הבנק, על תיקים שונים (תיק ההשקעות והתיק הבנקאי) בעת שגרה ובעת קיצוץ, ובהתבסס על שימוש במודל ה- VAR ועל שימוש בתרחישים שונים שאינם מקדמים בין גורמי הסיכון בתיקים. התרחישים שנקבעו בקיצוץ הם תרחישים המבטאים שמרנות מרובה, שכן הם נקבעו כערך הגבוה מבין התנודות בשוק בחלונות זמן המייצגים תקופות תנודתיות בשווקים, וערכי המקדמים הסטנדרטיים שקבע בנק ישראל בהמשך להוראות וועדת באזל, לחישוב הקצאת ההון בשיטה הסטנדרטית, המייצגת הפסד לא צפוי. מגבלות הסיכון שנקבעו הן נמוכות יחסית, ומבטאות פגיעה נמוכה בהון רובד 1 לרבות בתיק ההשקעות של הבנק במצב קיצוץ, גם לו ינצל הבנק את מלוא ערכה של המגבלה שקבע הדירקטוריון. כתוצאה מכך, ובהינתן מדיניות ההשקעות השמרנית של הבנק, מידת הפגיעה בערך התיק במהלך הרבעון הנוכחי עקב התנודתיות בשווקים, הייתה מתונה יחסית לעצמת האירוע, כאשר במהלך הרבעון השלישי, נכון למועד פרסום דוח זה, ניכרת התאוששות בשווקים המשפיעים לטובה על ערך התיק. נכון לרבעון השני של שנת 2022 פרופיל סיכון השוק והריבית של הבנק מרוחק במידה סבירה יחסית לרמת התנודתיות בשווקים מתאבון הסיכון שנקבע, דבר המלמד על פוטנציאל פגיעה נמוך בהון הבנק, גם בעת אירוע חריג בשוק. לפרטים נוספים ראה [בפרק 3.2 בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2022](#).

מדיניות הבנק קובעת את הגורמים והפורומים האחראים לפיקוח, ניהול ובקרת סיכון השוק והריבית, ועל הדיווחים הנדרשים בעת התקרבות למגבלות הסיכון, ובעת חריגה מהן. המודלים והחישובים ומערכת החישוב המשמשת את הבנק נמצאים בתהליכי תיקוף בהתאם למדיניות הבנק לתיקוף מודלים (סיכון מודל). נכון לסוף הרבעון, הקצאת ההון בגישה הסטנדרטית המוצגת בטבלה מספר 14 להלן, ממשיכה להיות נמוכה, מה שמבטא, כאמור לעיל, סיכון בסיס נמוך של הבנק וסיכון נמוך בתיק למסחר שלו (סיכון ריבית וסיכון מניות).

הבנק מכמת את סיכונים השוק בשגרה (מצב שוק רגיל) גם על פי מתודולוגיית הערך הנתון לסיכון - VaR המתייחס להפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש על פי תנאי השוק שנצפו בעבר. במהלך הרבעון הקודם עדכן הבנק את אופן חישוב ה- VAR שלו, כאחד מלקחי אירוע הקורונה, וקבע חלונות זמן היסטוריים שונים לחישוב המייצגים גם תקופות שונות לחישוב, במקום להסתמך על תוצאת חישוב הקובעת חלון זמן אחד ארוך טווח. אומדן ה- VAR נקבע לפי הערך המקסימלי מבין תקופות הזמן השונות שנבחנו. ערך ה- VaR עמד ביום 30 ביוני 2022 על 25.6 מ' ש' ונמצא במרחק סביר, בהינתן התנודתיות בשווקים ברבעון האחרון, ממגבלת הדירקטוריון העומדת על 45 מ' ש' ומהווה כ- 4% מההון רובד 1 של הבנק. ערך זה, בנוסף על תוצאות תרחישי רגישות לריבית, מעידים על רמת סיכון השוק הנמוכה של הבנק. הבנק מבצע בדיקות בדיעבד (BACKTESTING) על תוצאות ה- VAR והמודל נמצא כשיר לשימוש. עם זאת, היות ולמודל ה- VAR מגבלות ובפרט, הוא איננו מתאים לאמידת סיכון בו השווקים תנודתיים אלא למצב שוק שבשגרה, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות למצב שוק רגיל במונחי תרחישים, המשלימים את אומדן ה- VAR (שכן, הם אינם מתחשבים בקשרים בין גורמי הסיכון), והגביל את תאבון הסיכון למצב המבטא פגיעה נמוכה בהון רובד 1 של הבנק וביחס הון רובד 1, גם אם תרחישים אלה יתממשו בפועל. בנוסף, כאמור לעיל, קבע הבנק בתהליך סדור תרחישים למצב שוק קיצוץ, על מנת להשלים את החישובים בשגרה, המתבצעים באמצעות VAR ותרחישים.

נכון לרבעון הנוכחי, תוצאות ה- VAR והתרחישים בשגרה ובקיצון גבוהות מאלה של הרבעון הקודם, בעיקר, בגין העלייה בתנודתיות בשווקים, אך עדיין מרוחקים במידה סבירה מתאבון הסיכון שנקבע.

תאבון הסיכון שקבע הדירקטוריון במונחי הון רובד 1 ופרופיל הסיכון בפועל, כמו גם שיטות החישוב המגוונות והשמרנות בקביעת התרחישים ממחישים את מדיניות הבנק לשמירה על רמה נמוכה של סיכון שוק וריבית, במונחי רווח, הון ושווי כלכלי.

סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)

טבלה מספר 14 - סיכון שוק בגישה סטנדרטית (MR1)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 ביוני 2021	ליום 30 ביוני 2022	
סכומים* במיליוני ₪			
			מוצרים ישירים (outright products)
3.7	2.3	1.3	סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
3.0	1.7	3.2	סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
0.1	0.6	1.0	סיכון שער חליפין
-	-	-	סיכון סחורות
			אופציות
-	-	-	הגישה הפשוטה
-	-	-	גישת דלתה-פלוס
-	-	-	גישת התרחישים
-	-	-	איגוח
6.8	4.6	5.4	סך הכל

*סכומים במונחי הון

סיכון הריבית

סיכון הריבית הינו הסיכון הנובע מההבדל שבין רגישות הנכסים לשינויים לא צפויים בשיעור הריבית, לבין רגישות זו של ההתחייבויות. שינויים אלו תמונים באופן שיגרתי בעסקי הבנקאות ועשויים להוות מקור רווח. עם זאת, רמות חריגות של סיכון הריבית עלולות להביא לפגיעה ברווחיות הבנק ו/או לשחיקת ההון שלו. רגישות עקום הריבית יכולה לנבוע מעלייה או ירידה בשיעור הריבית, משינוי בעקום או בחלקים ממנו, כשהתזוזות אינן בהכרח מקבילות. עקב השינוי במגמת הריבית ברבעון האחרון לאחר תקופה ארוכה שבה הריבית הייתה נמוכה ויציבה, הגביר הבנק את הבקרה על סיכון הריבית, בפרט, בגין פעילותו בתיק המאזני/הבנקאי. המעקב אחר החשיפה לסיכון ריבית מבוצע ברמת התיק הבנקאי ותיק הנוסטרו וברמה של מגזרי פעילות הבנק, שקלי, צמוד מדד ומט"ח והוא מהווה את המרכיב העיקרי בסיכון השוק של הבנק בגין פרופיל הפעילות של הבנק. סיכון הריבית נובע מהפעילות במגזרים השקלי וצמוד מדד. פעילות הבנק במגזר המט"ח היא נמוכה מאוד. אתגר תכנית העבודה של הבנק לשנת 2022, שבוצע על ידי חטיבת הסיכונים, כלל שורה מגוונת של תרחישים הבוחנים את השפעת סיכון הריבית, כאשר מסקנות האתגר העלו כי רמת סיכון הריבית של הבנק היא נמוכה יחסית. תרחישי הבנק מכמתים גם מצב שבו תחול עלייה ברמת הריבית, כפי שהתרחש במהלך הרבעון הנוכחי.

החשיפה לסיכון ריבית עשויה להשפיע על הרווחים, על השווי הכלכלי ועל ההון של הבנק. בהתאם לכך, נקבעו מגבלות בגישת השווי הכלכלי, שחיקת ההון, ובגישת הרווחים (רו"ה).

- גישת השווי הכלכלי – ניתוח השפעתם האפשרית של שינויים לא צפויים בריבית על השווי הכלכלי הנוכחי של כל תזרימי המזומנים העתידיים. חישוב החשיפה הכלכלית מתבצע הן באמצעות תרחישים שנקבעו למצב שגרה ולמצב קיצון, כגון: שינוי של 1% בריבית בשגרה (על תיק הנוסטרו) ו- 2% בריבית בקיצון (בתיק הבנקאי, בתיק הנוסטרו ובתיק הנוסטרו למסחר, כ"א בנפרד) והן באמצעות VaR על כלל התיק, התיק הבנקאי (התיק המאזני) ותיק הנוסטרו.
- גישת הרווחים (רו"ה לשנה) – מתבצעת בהתאם לנב"ת 333 - ניתוח השפעתם של שינויי ריבית על הרווח והפסד של הבנק בהתאם להוראות החשבונאיות לתקופה של 12 חודשים.

העלייה בשיעור הריבית הארוכה גרמה לבנק בעיקר, בתחילת הרבעון השני, הפסדים בתיק הנוסטרו שלו (שקטנו, עם שינוי המגמה, בתחילת הרבעון השלישי) שהשפיעו, כפי שנאמר לעיל, על הון הבנק. עם זאת, הבנק שמר כל העת על יחס הון רובד 1 הגבוה מהיחס שקבע הדירקטוריון, וזאת, עקב תאבון הסיכון הנמוך שנקבע לפעילות שהגביל את רגישות התיק לתנודות השוק, והקפדת הבנק לעמוד בתאבון סיכון זה בשגרה ובקיצון כחלק מתהליך ניהול ההון שלו. כחלק מהמהלכים השוטפים הנהוגים בבנק, נמצא הבנק בתהליך לתיקוף המערכות והמודלים המשמשים אותו לחישוב סיכון השוק והריבית.

טבלה מספר 15 - שווי הוגן מתואם של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו (במיליוני שקלים):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2021			יתרה ליום 30 ביוני 2021			יתרה ליום 30 ביוני 2022		
שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול	שקל	מט"ח	סך הכול
905.1	2.9	908.0	773.5	30.4	803.9	737.1	(2.2)	734.9
894.7	2.6	897.3	762.7	19.7	782.4	726.4	(11.6)	714.8

הטבלאות הבאות מציגות את רמת סיכון הריבית של הבנק תחת תרחישים שונים להתנהגות עקום הריבית, הכוללים שינויים מקבילים ושינויים מקבילים לאורך העקום, ושינויים בשיפוע העקום, כשרמת הסיכון נמדדת במונחי השפעת התרחישים על השווי ההוגן, ראה טבלה מספר 16, ועל הכנסות הריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית, ראה טבלה מספר 17. רמת הסיכון הנמדדת באמצעות התוצאה המקסימלית מבין תוצאות התרחישים השונים נמוכה יחסית לשווי ההוגן של התיק הבנקאי ויחסית להכנסות ורווח הבנק. בנוסף, רמת סיכון זו זהה ברבעון הנוכחי לערכה ברבעון הקודם, כאשר השינוי בתוצאות התרחישים במגזרים השונים, נובע ממדיניות ההשקעה של הבנק במגזרים השונים על פי התפתחות תנאי המאקרו - האינפלציה ועקומי הריבית. השפעת התרחישים על הכנסות הריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית התמתנה במהלך הרבעון הנוכחי. הטבלאות מלמדות כי לעליית הריבית על ידי בנק ישראל ביום 22.8.22, יש השפעה חיובית על הכנסות הריבית נטו של הבנק, הגדולות כאשר שיעור הריבית עולה, ראה טבלה מספר 17.

טבלה מספר 16 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם של הבנק:

30 ביוני 2022					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל ¹⁾	
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
15.2	(19.2)	0.5	(5.9)	(9.4)	עלייה במקביל של 1%
29.4	(16.6)	2.9	(0.9)	14.8	מזה: תיק בנקאי
(12.3)	23.6	(0.4)	6.5	17.3	ירידה במקביל של 1%
(27.2)	20.8	(3.0)	0.9	(8.5)	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים					
(47.4)	(9.1)	(0.3)	(0.2)	(57.1)	התללה ²⁾
(39.8)	(16.0)	(1.0)	(0.2)	(57.0)	מזה: תיק בנקאי
49.1	7.3	0.7	(0.1)	57.0	השטחה ³⁾
46.2	13.1	1.7	0.0	60.9	מזה: תיק בנקאי
43.3	1.9	1.1	(0.7)	45.6	עליית ריבית בטווח הקצר
47.3	4.4	2.2	(0.3)	53.5	מזה: תיק בנקאי
(35.8)	(1.6)	(0.9)	0.5	(37.8)	ירידת ריבית בטווח הקצר
(39.2)	(3.6)	(1.8)	0.3	(44.3)	מזה: תיק בנקאי
מקסימום					
(39.8)	(16.6)	(3.0)	(0.9)	(57.0)	מזה: תיק בנקאי
31 בדצמבר 2021					
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ דולר	מטבע חוץ אחר	סך הכל ¹⁾	
במיליוני ש"ח					
שינויים מקבילים					
9.3	(1.8)	0.5	(1.7)	6.4	עלייה במקביל של 1%
11.1	(1.0)	(0.7)	(1.7)	7.7	מזה: תיק בנקאי
(4.6)	4.3	(0.5)	1.7	1.0	ירידה במקביל של 1%
(6.8)	3.5	0.8	1.7	(0.8)	מזה: תיק בנקאי
שינויים לא מקבילים					
(47.2)	(10.5)	(0.5)	0.0	(58.2)	התללה ²⁾
(46.3)	(10.2)	(0.9)	0.0	(57.3)	מזה: תיק בנקאי
49.1	10.9	0.2	0.0	60.2	השטחה ³⁾
48.5	10.7	0.7	(0.4)	59.5	מזה: תיק בנקאי
44.6	7.7	0.6	(0.8)	52.1	עליית ריבית בטווח הקצר
44.6	7.8	0.3	(0.9)	51.8	מזה: תיק בנקאי
(37.0)	(6.4)	(0.5)	0.7	(43.1)	ירידת ריבית בטווח הקצר
(37.0)	(6.5)	(0.2)	0.7	(43.0)	מזה: תיק בנקאי
מקסימום					
(46.3)	(10.2)	(0.9)	(1.7)	(57.3)	מזה: תיק בנקאי

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

2. התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועלייה בריבית בטווח ארוך.

3. השטחה - עלייה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח ארוך.

טבלה מספר 17 - השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 30 ביוני 2022				
סך הכל ^א	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל ^א	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	
	במיליוני ש"ח					
						שינויים מקבילים
62.8	(2.3)	65.1	24.3	(0.2)	24.5	עלייה במקביל של 1%
63.8	(1.3)	65.1	22.8	(1.7)	24.5	מזה: תיק בנקאי

* לאחר השפעות מקדזות. לאחר השפעות מקדזות.

חלק 7 - סיכון נזילות

סיכון נזילות מקורו בסיכון לרווחי הבנק וליציבותו אשר נובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. הסיכון נוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים, באופן בלתי צפוי ובפרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי. הבנק מנהל את הנזילות בהתאם לנדרש בנקה תקין 221, 342 ו-222 וכללי באזל שאומצו על ידי בנק ישראל. בהתאם לנדרש בהוראות אלו ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם, הבנק מנהל מודלים לאמידת סיכון הנזילות קצר הטווח וארוך הטווח, מנתח פערי נזילות ובונה תוכנית גיוס מקורות בהתאם, תוך שהוא מתחזק באופן שוטף את תכנית החירום שלו למקרה של אירוע נזילות מערכתי ו/או ספציפי לבנק.

יחס כיסוי נזילות – גילויים עיקריים (LIQ1)

החל מיום 1 באפריל 2015 מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות" (LCR) של בנק ישראל אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל.

יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות, לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בניגום, וכן הוגדר תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים הבאים (המכונה). תזרים זה כולל, בין היתר, משיכה מסוימת של פיקדונות מסוגים שונים בהתאם למקדמים בתרחיש, ניצול מסוים של מסגרות אשראי שהבנק העמיד ועוד, בניכוי פירעונות במהלך החודש של אשראי שהבנק העמיד במקדמים מסוימים וכו'. הסיווגים של אגרות-החוב, סוגי הפיקדונות, סוגי המסגרות וכו' ומקדמיהם נקבעו בהוראה. בהתאם, שינוי בהיקף הנכסים הנזילים או בהרכבם, שינוי בהיקף הפיקדונות בכל אחד מסוגי הפיקדונות המוגדרים בהוראה, שינויים בהיקף מסגרות האשראי והערבויות מולם יש לשמור נזילות וכיצוא בזה יכולים להביא לשינוי היחס.

ככלל, יחס כיסוי הנזילות על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 שונה מהמודלים הפנימיים החלים בבנק.

היחס הממוצע במהלך הרבעון האחרון עומד על 203%, כאשר הדרישה המזערית היא 100% (בתקופה של רבעון שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022, היחס הממוצע עמד על 219%). הירידה בממוצע הרבעוני ביחס כיסוי הנזילות נובעת מירידה ממוצעת ביתרת הנכסים הנזילים וביצועי אשראי מוגברים, אך הבנק עדיין שומר על יחס גבוה יחסית למערכת, ונמצא במרחק משמעותי מעל המגבלות הפנימיות שקבע הדירקטוריון ומעל הדרישות הרגולטוריות.

הבנק מנהל מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו וריכוזיות מקורות המימון בחתכים שונים ובתרחישים שונים, הן בשקלים והן במטבע-חוץ, באמצעות מודלים, אינדיקטורים ומדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל רגולטורי ומודלים פנימיים שנמצאים בתהליך תיקוף מודלים כנדרש בהוראה (סיכון מודל) ובהתאם למדיניות הבנק לתיקוף מודלים.

במהלך הרבעון הנוכחי שמר הבנק על רמת נזילות נאותה, יחסי נזילות ועודפי נזילות גבוהים, כשהוא ממשיך לבחון את השפעת העלייה בסיכון הריבית על הפרעונות והמחזורים של הלקוחות הפרטיים והמוסדיים על תכנון הנזילות שלו.

טבלה מספר 18 - מתכונת גילוי על יחס כיסוי הדיילות (LIQ1)

מאוחד				
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום		
31.12.2021		30.06.2022		
סך ערך משוקלל ^(א)	סך ערך לא משוקלל ^(ב)	סך ערך משוקלל ^(א)	סך ערך לא משוקלל ^(ב)	
(ממוצע)	(ממוצע)	(ממוצע)	(ממוצע)	
במליוני ש"ח				
סך הכל נכסים דיילים באיכות גבוהה				
2,415.1		2,849.7		
סך הכל נכסים דיילים באיכות גבוהה (HQLA)				
תזרימי מזומנים יוצאים				
459.8	9,686.7	455.1	9,723.0	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
26.7	534.3	27.8	555.7	פיקדונות יציבים
213.0	1,815.9	205.9	1,787.2	פיקדונות פחות יציבים
220.1	7,336.5	221.4	7,380.1	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראה ניהול בנקאי תקין 221)
724.2	1,484.3	827.5	1,724.6	מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-	-	-	פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
663.6	1,432.8	733.9	1,640.5	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
51.5	51.5	84.1	84.1	חובות לא מובטחים
0.0	-	0.0	-	מימון סיטונאי מובטח
199.5	2,584.1	412.6	2,992.4	דרישות נזילות נוספות, מזה:
37.4	37.4	42.8	42.8	תזרימי יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
139.9	2,180.5	153.7	2,515.2	קווי אשראי ונזילות
-	-	-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
22.3	366.2	216.1	434.4	מחויבויות מימון מותנתות אחרות
1,383.5		1,695.2		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים				
-	-	-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
317.1	437.3	236.2	373.3	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
32.4	32.4	37.8	37.8	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
349.5	469.7	274.0	411.1	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם(3)		סך ערך מתואם(3)		
2,415.1		2,849.7		סך הכל נכסים דיילים באיכות גבוהה (HQLA)
1,034.0		1,421.2		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
237%		203%		יחס כיסוי דיילות (%)

1. ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ותזרימים יוצאים).

2. ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס או יוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).

3. ערכים מתאים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים דיילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

הבנק ממשיך באסטרטגיה, שהחלה לפני מספר שנים, של התמקדות בגיוס מקורות ממשקי בית תוך חתירה להרחבת בסיס המפקידים, בשל ההנחה כי הישענות רחבה על מפקידים קטנים (משקי בית) וצימצום ההישענות על מפקידים גדולים תתרום ליציבות מקורות המימון ובכך לחוסנו של הבנק ולשיפור פרופיל הנזילות שלו. הבנק הקצה משאבים לטובת גיוס ממשקי בית, ובפרט מבצעי שיווק. הבנק מגוון את סל המוצרים המוצע למשקי בית, ובין היתר, פיתח פקדון דיגיטלי, ופועל לשיפור מתמשך ביכולת הגיוס שלו מאפיק זה, וכן, הגדיל את יכולת שימור הפקדונות שהגיע מועד פרעונם.

יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

טבלה מספר 19 – מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2)

ליום 30 ביוני 2022				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹
פריטי מימון יציב זמין (AFS)				
הון:				
1,577.2	-	-	-	1,577.2
הון פיקוחי				
-	-	-	-	-
מכשירי הון אחרים				
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:				
538.5	-	-	-	566.8
פיקדונות יציבים				
9,031.5	1,729.2	1,417.2	5,272.6	1,423.8
פיקדונות פחות יציבים				
מימון סיטונאי:				
-	-	-	-	-
פיקדונות לצרכים תפעוליים				
1,092.1	111.3	224.2	1,717.3	-
מימון סיטונאי אחר				
-	-	-	-	-
התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית				
התחייבויות אחרות:				
-	-	-	-	-
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו				
2,475.6	2,119.8	711.8	428.1	-
כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל				
14,645.6	-	-	-	-
סך מימון יציב זמין (AFS)				
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
481.3	-	-	-	-
סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)				
-	-	-	-	-
פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות				
הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:				
-	-	-	-	-
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה				
-	-	-	-	-
הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות				
2,124	1,912.5	520.6	331.2	-
הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:				
-	-	-	-	-
עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203				
8,505.5	10,110.1	414.7	386.9	-
הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:				
1,688.0	2,444.5	102.0	96.0	-
עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203				
88.4	-	-	-	91.7
ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות				
נסחרות בבורסה				
-	-	-	-	-
נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית				
נכסים אחרים:				
-	-	-	-	-
סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב				

ליום 30 ביוני 2022				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹
				פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
-	-	-	-	נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
-	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
51.2	159.0	5.6	9.1	כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
107.2	-	-	2,143.3	פריטים חוץ מאזניים
11,357.5	-	-	-	סך מימון יציב נדרש (RSF)
129%	-	-	-	יחס מימון יציב נטו (NSFR) (%)

1 פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים 1 כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נדילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

טבלה מספר 19 – מתכונת גילוי על יחס מימון יציב נטו (LIQ2) (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון
פריטי מימון יציב זמין (AFS)				
				הון:
1,428.6	-	-	-	הון פיקוחי
-	-	-	-	מכשירי הון אחרים
				פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:
507.5	-	-	-	פיקדונות יציבים
8,567.8	1,056.5	1,258.7	5,652.4	פיקדונות פחות יציבים
-	-	-	-	מימון סיטונאי:
-	-	-	-	פיקדונות לצרכים תפעוליים
993.2	115.4	85.3	1,670.2	מימון סיטונאי אחר
-	-	-	-	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
-	-	-	-	התחייבויות אחרות:
-	-	-	-	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
2,111.3	2,056.5	109.5	734.8	כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
13,608.3	-	-	-	סך מימון יציב זמין (AFS)
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
450.6	-	-	-	סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
-	-	-	-	פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
-	-	-	-	הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:
-	-	-	-	הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה
-	-	-	-	הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
1,699.5	1,466.8	352.2	421.6	הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
-	-	-	-	עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
7,860.1	9,327.2	356.5	491.0	הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
1,710.9	2,458.9	93.1	132.1	עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
96.0	-	-	-	ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
-	-	-	-	נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
פריטי מימון יציב נדרש (RSF)				
נכסים אחרים:				
-	-	-	-	סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-	-	-	-	נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
-	-	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו

ליום 31 בדצמבר 2021				
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופות לפירעון			
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון ¹
-	-	-	-	-
49.5	146.0	0.1	16.5	-
101.9	-	-	2,039.0	-
10,257.7	-	-	-	-
133%	-	-	-	-

¹ פריטים שידווחו במסגרת הטור "ללא מועד פירעון" הינם פריטים ללא מועד פירעון מוגדר. זה כולל, אך לא מוגבל, לפריטים 1 כגון הון צמית, פיקדונות ללא מועד פירעון, פוזיציות בחסר, פוזיציות בעלות מועד פירעון פתוח, מניות שאינן כשירות להיחשב כנכסים נדילים באיכות גבוהה וסחורות הנסחרות פיזית.

החל מיום 31 בדצמבר, 2021 נכנסה לתוקפה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 (יחס המימון היציב נטו), בהתאם להוראה חישוב יחס מימון יציב המוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש, שיחושב על פני סך המטבעות, לא יפחת מ-100%. מודל הבנק עבר תיקוף בהתאם למדיניות הבנק לתיקוף מודלים, והשימוש בו אושר על ידי הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

יחס מימון יציב נטו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222, עמד נכון ליום 30 ביוני 2022 על 129% (בתקופה של רבעון שהסתיימה ביום 31 במרץ 2022, היחס עמד על 126%).

פרופיל המימון היציב בסוף הרבעון השני לשנת 2022, בדומה לסוף הרבעון הראשון לשנת 2022, נמצא ברמה גבוהה הן ביחס למגבלות פנימיות שנקבעו בדירקטוריון והן ביחס למגבלות רגולטוריות.

חלק 8 – סיכון סביבתי וסיכון אקלים

עקרונות הקיימות והאחריות התאגידית מהווים חלק בלתי נפרד מפעילותו העסקית של הבנק, מתוך הכרה שלא ניתן להפריד בין הצלחה עסקית לבין שיקולי חברה, סביבה וממשל תאגידי. תפיסה זו התחדדה בשנים האחרונות בישראל ובעולם ואף שולבה באסטרטגיה הכוללת של הבנק, אשר חרת על דגלו את ערכי השקיפות וההוגנות.

האסטרטגיה העסקית של הבנק עודכנה עבור שנים 2022-2026 ביום 15 ביולי, 2021, ומשלבת בתוכה היבטי ESG הכוללים התייחסות לגיוון תיק האשראי, מתן דגש על דיגיטציה וחדשנות, אבטחת מידע וסייבר ופיתוח ההון האנושי בבנק. הבנק נוקט אמצעים להטמעת ערכי הסביבה, חברה וממשל ESG וכחלק מאמצעים אלה, השיק ברבעון השלישי של שנת 2021 פורום ייעודי לטיפול בנושא זה.

בנין אופי פעילות האשראי וההשקעות של הבנק, פוטנציאל לסיכון סביבתי קיים בעיקר בפעילות הנדל"ן. מדיניות הבנק לטיפול בסיכון סביבתי קובעת תנאים מתלים שונים לפתיחת ליווי פרויקטים. כל עוד לא הושלמו תנאים אלה, לא ניתנים שירותים בנקאים בפרויקטים אלו לשלב הבניה. חטיבת הסיכונים אחראית לדיווח רבעוני על סטאטוס הפרויקטים שאושרו במוסדות הבנק ושקיים בהם סוגיות בקשר עם הסיכון הסביבתי. הבנק פועל בהתאם למכתבי וציפיות בנק ישראל, ולומד את היבטי סיכון האקלים, בהתבסס על שורה של פרסומים של רגולטורים וגורמים נוספים בארץ ובחו"ל.

לפרטים נוספים אודות סביבה, חברה וממשל תאגידי ראה דוח סביבה, חברה וממשל תאגידי של הבנק לשנים 2020-2021 באתר הבנק וכן בדוח השנתי לשנת 2021.

חלק 9 – סיכון תפעולי וסיכונים בקרה פנימית נוספים

הבנק פועל בתהליכים מתמשכים במטרה להמשיך ולשדרג את הטיפול שלו בסיכון התפעולי ובסיכונים בקרה פנימית נוספים, כגון: המשכיות עסקית, סיכון מודל, סיכון מוניטין, מניעת מעילות והונאות, סיכונים טכנולוגיים המידע, מיקור חוץ (סיכונים שרשרת אספקה), אבטחת מידע וסייבר, הגנת הפרטיות, ציות ורגולציה, איסור הלבנת הון ומימון טרור. הבנק פועל בהתאם להנחיות בנק ישראל ובפרט, מכתבי המפקח, לטיפול בסיכונים אלה, והעקרונות לטיפול מעוגנים במסמכי מדיניות ייעודיים הקובעים את האמצעים לזיהוי ומיפוי סיכונים אלה, את קווי ההגנה האחראים לניהול ובקרת הסיכון, תאבון ומגבלות הסיכון (תקרות החשיפה המותרות), המתמודלות להערכת הסיכון, מזעורו והדיווח בגיניו. ראיית הבנק היא כי טיפול נאות בסיכונים אלה תוך יצירת תרבות בקרה מתאימה בכל יחידות הבנק, יכול לתרום לאיתנות הבנק בשגרה ובמצבי קיצוץ, ולתמוך בהשגת יעדי העסקיים של הבנק.

סיכון תפעולי

הבנק קבע מסגרת מקיפה של תהליכים ושיטות על מנת לנהל ולמזער את החשיפה להפסדים הנובעים מסיכונים תפעוליים, ופועל כדי שמסגרת זו תהיה אינטגרטיבית ככל שניתן, על מנת לטפל בשיטות דומות בכל משפחת סיכונים הבקרה הפנימית, כפי שצוינו לעיל. הבנק פועל לפי מסגרת ברורה וסדורה לטיפול בסיכון התפעולי שנקבעה על פי מסמכי בנק ישראל ומסמך באזל לטיפול בסיכון התפעולי משנת 2021, המתבססת על קביעת קווי ההגנה השותפים לניטור ובקרת הסיכון, על תהליכי הערכה שהבנק מרחיב כחלק מתרבות ניהול הסיכונים, וביניהם: סקרים, איסוף מידע על אירועים תפעוליים, תהליכי הפקת לקחים ולמידה מאירועים, קביעת קווי ההגנה האחראים לניטור וניהול הסיכון, קביעת נהלים לטיפול בתהליכים, קביעת תהליך סדור להשקת מוצר או פעילות חדשה, יצירת בקרות ממוכנות מונעות ומגלות, קביעת שרשרת הדיווחים הנדרשת בעת אירוע או פוטנציאל לאירוע, פורמים ברמות שונות של הארגון האחראים להערכות מצב ונקיטת פעולות למזעור הסיכונים, ככל שהתרחש אירוע או קיים פוטנציאל לאירוע ומהלכי הדרכה שוטפים. ראיית הבנק היא כי הסיכון התפעולי רלבנטי לפעילות מרבית יחידות הבנק וריכוז הטיפול בו מתבצע בחטיבה לניהול סיכונים של הבנק, הפועלת מול הקווים העסקיים, הטכנולוגיה ויחידות נוספות של הבנק שבהם מונו נאמנים או בקרים לטיפול בסיכון. הבנק נתון דגש בתהליכי הערכה שלו לסיכון המוניטין, המהווה את אחד מנכסי הבנק ויש לו פוטנציאל להתמשש לו יתרחש אירוע סיכון תפעולי או סיכון בקרה פנימית אחר.

הבנק פועל לפי תכנית עבודה סדורה לטיפול בסיכון התפעולי ולמניעת מעילות והונאות. תכנית העבודה כמו גם המדיניות לטיפול בסיכונים אלה כוללת אמצעי ניטור, אינדיקטורים ומדדים שהטמעתם מאפשרת מזעור הסיכונים. במהלך הרבעון הנוכחי המשיך הבנק לפעול להטמעת תרבות הפקת לקחים ככל ארגונית, לחיזוק תהליכי הערכה באמצעות ביצוע סקרים ביחידות הבנק, לקביעת אמצעי בקרה נוספים (אנושיים וטכנולוגיים), לשדרוג יכולות הטיפול שלו במוצרים חדשים ובפרויקטים, ליצירת מבנה בקרה התואם את צרכי הבנק ביחידות השונות, כולל מינוי בקר סיכונים בפעילות הטכנולוגיה של הבנק, ולהמשך יצירת "מפות חום" במטרה לטפל בפוטנציאל הסיכונים התפעוליים.

כאמור, ראיית הבנק לגבי סיכונים אלה היא אינטגרטיבית, ובתהליכי ההערכה פועל הבנק כדי ליצור, ככל הניתן, ראייה דומה של מכלול הסיכונים התפעוליים וסיכוני הבקרה הפנימית הנוספים, ביניהם:

סיכון המשכיות עסקית - הבנק נדרש לשמור על רציפות מתן שירות ותפקוד, ומקדיש תשומת לב גבוהה לניהול סיכון המשכיות עסקית מול ספקים אשר עובדים עם הבנק. הבנק ממשיך לשדרג את יכולות ההמשכיות העסקית שלו לנוכח תרחישי ייחוס נוספים, בהם תרחיש מלחמה ותרחיש רעידת אדמה, ובהתאם לדרישות בנק ישראל. תכנית ההמשכיות העסקית של הבנק קבעה מבנה ארגוני בחרום ואת הפעולות שיש לבצע בהתאם להתפתחות האירועים, בעיקר בכל הקשור להערכת הסיכון. הבנק מקפיד לתרגל את התכנית שלו, לפי תכנית תרגיל סדורה. כאמור לעיל, במהלך הרבעון הנוכחי ביצע הבנק תרגיל הכולל הערכות מצב של צוותי החירום לבחינת תכנית החירום שלו לטיפול באירוע נזילות.

סיכון סייבר ואבטחת מידע - הבנק מודע לעלייה המתמשכת ברמת איום הסייבר. חדר ניטור סייבר ממשיך בפעילות, מבוצעת התעדכנות מול יחידת הסייבר הפיקוחית וגורמים לאומיים לגבי אירועים מיוחדים, ומבוצעות פעולות להגברת המודעות. הבנק ממשיך לשמור על רמה גבוהה של ניטור ובקרה על סיכון זה, לנוכח פוטנציאל הסיכון והשפעתו על פעילות הבנק והעלייה ברמת הסיכון, כפי שהודגש בפרק הדין בגורמי הסיכון. ניהול ובקרת הסיכונים מתבסס בין היתר, על ניתוח תרחישי ייחוס, ומתודולוגיה סדורה לקביעת רמת הבקרות. הבנק מקפיד לתרגל באופן סדיר את היערכותו לאירוע סייבר, בין היתר, באמצעות תרגילים המשלבים בין אירוע סייבר ואירוע פיננסי נזילתי, הבוחנים את תכניות החירום של הבנק. בנוסף, היה הבנק שותף לתרגיל מקיף שביצע בנק ישראל עם המנכ"לים של כל הבנקים במערכת. יחידת הסייבר של הבנק, הפועלת בחטיבת המשאבים, אחראית לגיבוש מדיניות השימוש בענן, לפי נוהל בנקאי תקין 362 של בנק ישראל, ולביצוע סקרים בחצרות ספקי הבנק, ככל שמיפוי פעילות הספק מחייב זאת, ובהתאם לנוהל בנקאי תקין 359A של בנק ישראל. למחלקת הסייבר ממשק עם יחידת הגנת הפרטיות של הבנק, על מנת להבטיח חסינות מערכות הבנק ומאגרי המידע שהוגדרו והיא שותפה, בתיאום עם חטיבת הסיכונים, לתהליכים לשדרוג יכולות הניטור של הבנק לטיפול באנומליות היכולות להעיד על פוטנציאל למעילות והונאות.

סיכונים טכנולוגיים המידע - הסיכון מנוהל על ידי חטיבת המשאבים והטכנולוגיה כאשר בקרת הסיכון מתבצעת בחטיבת הסיכונים המשמשת כקו שני לפעילות. במהלך הרבעון הנוכחי מינה הבנק בקר סיכון ייעודי הפועל בקו הראשון (בחטיבת המשאבים) ופועל בתיאום מקצועי עם חטיבת הסיכונים. הבנק נמצא בתהליך להסדרת אסטרטגיית המחשוב, הדיגיטל והמידע. העקרונות לטיפול בסיכונים טכנולוגיים המידע עוגנו במסמך מדיניות ייעודי.

מעילות והונאות - לבנק מדיניות ייעודית לטיפול בסיכון זה, שעקרונותיה נקבעו בהתאם לציפיות והנחיות בנק ישראל. המדיניות קובעת את העקרונות לטיפול בסיכון, הטיפול באירוע או פוטנציאל לאירוע, דרכי הדיווח, ניטור אנומליות באמצעות חוקים עסקיים ושיטות סטטיסטיות מתקדמות. בפרט, קובעת המדיניות את כל אמצעי המזעור הקיימים בבנק למניעת מעילות והונאות. ברבעון הנוכחי סיים הבנק ביצוע סקרים למיפוי מוקדי הסיכון הפוטנציאליים העיקריים בפעילותו וימשיך במהלך השנה הנוכחית בביצוע סקרי עומק במקומות הנדרשים, על מנת לוודא כי אמצעי הבקרה והמזעור הקיימים בבנק מספקים, לנוכח תוצאות סקרי המיפוי.

ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור - הבנק פועל בהתאם להנחיות בנק ישראל לטיפול בסיכונים אלה, בהתאם לתאבון הסיכון שקבע הבנק במסמך המדיניות לטיפול בסיכונים אלה. הפעילות מתבצעת לפי תכנית עבודה סדורה במטרה להמשיך ולשדרג את אופן הטיפול בסיכונים אלה, את תהליכי הערכת הסיכון, והטיפול של קווי ההגנה בליקויים ככל שהתגלו. במהלך הרבעון הנוכחי, בהמשך לסנקציות שהוטלו ובהתאם למכתבי המפקח על הבנק (ראה חלק הוראות רגולטוריות), הגביר הבנק את פעולות הניטור בהתאם להנחיות.